

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

11 april 2002

WETSONTWERP
**tot wijziging van de wet van 21 december
1998 betreffende de veiligheid bij
voetbalwedstrijden**

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Memorie van toelichting	5
3. Voorontwerp	17
4. Advies van de Raad van State	22
5. Wetsontwerp	27
6. Bijlage	33

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

11 avril 2002

PROJET DE LOI
**modifiant la loi du 21 décembre 1998
relative à la sécurité lors des matches de
football**

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Exposé des motifs	5
3. Avant-projet	17
4. Avis du Conseil d'Etat	22
5. Projet de loi	27
6. Annexe	33

De Regering heeft dit wetsontwerp op 11 april 2002 ingediend.

De «goedkeuring tot drukken» werd op 30 april 2002 door de Kamer ontvangen.

Le Gouvernement a déposé ce projet de loi le 11 avril 2002.

Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 30 avril 2002.

AGALEV-ECOLO	:	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	:	<i>Front National</i>
MR	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
PS	:	<i>Parti socialiste</i>
PSC	:	<i>Parti social-chrétien</i>
SPA	:	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	:	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	:	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	:	<i>Volksunie&ID21</i>

Afkringen bij de nummering van de publicaties :

DOC 50 0000/000 :	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
QRVA :	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
CRIV :	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>
CRIV :	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>
CRABV :	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>
PLEN :	<i>Plenum (witte kaft)</i>
COM :	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 50 0000/000 :	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA :	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV :	<i>Compte Rendu Integral, avec à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV :	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (sur papier vert)</i>
CRABV :	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN :	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM :	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>	<i>Bestellingen : Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : publicaties@deKamer.be</i>	<i>e-mail : publications@laChambre.be</i>

SAMENVATTING**RÉSUMÉ**

De wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden voorziet de mogelijkheid administratieve geldboetes op te leggen enerzijds aan supporters die administratieve inbreuken plegen binnen een voetbalstadion en anderzijds aan organisatoren die de verplichtingen voorgeschreven bij voormelde wet van 21 december 1998 en bij haar uitvoeringsbesluiten niet naleven.

Dit wetsontwerp strekt ertoe bepaalde tekortkomingen die aan het licht werden gebracht tijdens de drie jaren van toepassing van de wet te verhelpen.

De voornaamste voorgestelde wijzigingen zijn de volgende:

– De toepassing van de wet van 21 december 1998 heeft een verplaatsing van bepaalde incidenten buiten het stadion aan het licht gebracht, meer bepaald in de directe omgeving van het stadion. Een uitbreiding van het toepassingsveld in de ruimte van de wet naar een perimeter grenzend aan het stadion was derhalve noodzakelijk, waarbij een logisch gevolg van deze wijziging is dat de aard van deze sanctioneerbare feiten dienovereenkomstig aangepast moet worden (artikels 2,5,6,9,17 en 18 van het ontwerp);

– Artikel 5 van de wet dat bepaalt dat de organisatoren van nationale en internationale voetbalwedstrijden gehouden zijn een jaarlijkse veiligheidsovereenkomst te sluiten, wordt gewijzigd teneinde een grotere soepelheid in te voeren betreffende het tijdstip waarop de overeenkomst gesloten moet worden (artikel 3 van het ontwerp);

– De wet van 21 december 1998 bestraft de poging tot betreden van bepaalde zones van het stadion niet; een wijziging van de wet in die zin was derhalve noodzakelijk (artikel 8 van het ontwerp);

– De minderjarigen die administratieve overtredingen in het stadium begaan, moesten eveneens be-

La loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football prévoit la possibilité d'imposer des amendes administratives d'une part aux supporters qui commettent dans le stade de football des infractions administratives et d'autre part aux organisateurs qui ne respectent pas les obligations prescrites par la loi du 21 décembre 1998 susvisée et par ses arrêtés royaux d'exécution.

Ce projet de loi a pour but de remédier à certaines imperfections qui ont été mises à jour durant les trois années d'application de la loi.

Les principales modifications proposées sont les suivantes :

– l'application de la loi du 21 décembre 1998 a fait apparaître un déplacement de certains incidents vers l'extérieur du stade, plus précisément dans ses environs immédiats. Un élargissement du champ d'application dans l'espace de la loi à un périmètre jouxtant le stade s'imposait dès lors, un corollaire à cette modification étant la nécessité d'adapter en conséquence la nature des faits sanctionnables (articles 2, 5, 6, 9, 17 et 18 du projet) ;

– l'article 5 de la loi, lequel contraint les organisateurs de matches nationaux et internationaux de football à conclure une convention de sécurité annuelle, est modifié afin d'introduire plus de souplesse quant au moment auquel la convention doit être conclue (article 3 du projet) ;

– la loi du 21 décembre 1998 ne sanctionnait pas la tentative de pénétration dans certaines zones du stade et une modification de la loi dans ce sens était par conséquent indispensable (article 8 du projet) ;

– il convenait également de pouvoir sanctionner les mineurs commettant des infractions

straf kunnen worden; de mogelijkheid om een stadionverbod op te leggen aan de minderjarigen die op het moment van de feiten tussen zestien en achttien jaar zijn, wordt bijgevolg ingevoerd (artikel 11 van het ontwerp);

– Er wordt eveneens een nieuw artikel 23ter ingevoegd dat het mogelijk maakt het binnenbrengen van pyrotechnische voorwerpen in het stadion te bestraffen (artikel 10 van het ontwerp);

– Een uitbreiding van artikel 45 van de wet met als doel de minimale aanwerving voorwaarden van de (kandidaat)-stewards te controleren, was noodzakelijk om te dieneinde aan de overkoepelende sportbond of aan de organisator de in dit artikel bedoelde gegevens te kunnen meedelen (artikel 19 van het ontwerp);

– Een artikel 45bis wordt eveneens ingediend ten einde de mededeling van bepaalde gegevens betreffende de voetbalsupporters aan de buitenlandse autoriteiten mogelijk te maken (artikel 20 van het ontwerp);

De Ministerraad heeft het voorontwerp goedgekeurd op 5 oktober 2001 en de raad van State heeft zijn advies gegeven op 4 februari 2002.

administratives dans les stades ; la possibilité d'imposer une interdiction de stade aux mineurs ayant au moment des faits entre seize et dix-huit ans est par conséquent créée (article 11 du projet);

– un nouvel article 23ter est intégré et permet de sanctionner l'introduction dans le stade d'objets pyrotechniques (article 10 du projet);

– un élargissement de l'article 45 de la loi aux fins de contrôler les conditions minimales d'engagement des (candidats)-stewards était nécessaire de manière à pouvoir communiquer à cette fin, à la fédération sportive coordinatrice ou à l'organisateur, les données visées dans cet article (article 19 du projet);

– un article 45bis est enfin introduit afin de rendre possible la communication de certaines données relatives aux supporters de football aux autorités étrangères (article 20 du projet);

Le Conseil des ministres a approuvé l'avant-projet de loi le 5 octobre 2001 et le Conseil d'État a rendu son avis le 4 février 2002.

MEMORIE VAN TOELICHTING**Algemeen**

DAMES EN HEREN,

De wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden is sedert 13 februari 1999, zijnde tien dagen na de publicatie van de wet in het *Belgisch Staatsblad*, van kracht geworden.

De dagelijkse toepassing van de wet door de in de wet aangeduiden administratieve overheden heeft intussen bepaalde onvolkomenheden en bepaalde noden aan het licht gebracht, die de huidige wijzigingen rechtvaardigen.

Artikel 5 van de wet dat de organisatoren van nationale of internationale voetbalwedstrijden verplicht om een jaarlijkse overeenkomst inzake veiligheid af te sluiten, wordt aldus gewijzigd teneinde meer soepelheid in te voeren wat betreft het ogenblik waarop de overeenkomst dient afgesloten te worden.

In de wet van 21 december 1998 was de poging tot het betreden van bepaalde zones van het stadion niet sanctioneerbaar en is een wetswijziging in deze zin onontbeerlijk .

Het is gepast om minderjarigen die administratieve inbreuken plegen in stadien, te kunnen sanctioneer en de mogelijkheid te scheppen om aan minderjarigen die op het ogenblik van de feiten boven de zestien jaar oud zijn een stadionverbod op te leggen.Een nieuw artikel 23ter laat toe het binnenbrengen van pyrotechnische voorwerpen in het stadion te sanctioneer.Teneinde na te gaan of (kandidaat)-stewards voldoen aan de minimaal opgelegde vereisten, is een uitbreiding van het artikel 45 van de wet noodzakelijk zodat de in dit artikel bedoelde gegevens met dit doel kunnen meegedeeld worden aan de overkoepelende sportbond of organisator.Een artikel 45bis wordt ingevoegd teneinde de gegevensmededeling met betrekking tot voetbalsupporters aan buitenlandse overheden mogelijk te maken.Tot slot heeft de toepassing van de wet van 21 december 1998, ook aangetoond dat bepaalde incidenten zich verplaatsen naar buiten het stadion, meer bepaald naar de onmiddellijke omgeving ervan. Een uitbreiding van het toepassingsgebied in de ruimte van de wet naar een perimeter aansluitend bij het stadion dringt zich op dit punt dan ook op; hiermede samenhangend is ook een aanpassing van de sanctioneerbare feiten vereist.

EXPOSE DES MOTIFS**Généralités**

MESDAMES ET MESSIEURS,

La loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football est entrée en vigueur le 13 février 1999, soit dix jours après sa publication au *Moniteur belge*.

L'application quotidienne de la loi par les autorités administratives désignées par la loi a mis à jour certaines imperfections et certains besoins qui justifient les présentes modifications.

L'article 5 de la loi, lequel contraint les organisateurs de matches nationaux et internationaux de football à conclure une convention de sécurité annuelle, est ainsi modifié afin d'introduire plus de souplesse quant au moment auquel la convention doit être conclue.

La loi du 21 décembre 1998 ne sanctionnait pas la tentative de pénétration dans certaines zones du stade et une modification de la loi en ce sens est indispensable.

Il convient de pouvoir sanctionner les mineurs commettant des infractions administratives dans les stades et la possibilité d'imposer une interdiction de stade aux mineurs ayant plus de seize ans au moment des faits est créée.Un nouvel article 23ter permet de sanctioneer l'introduction dans le stade d'objets pyrotechniques.Un élargissement de l'article 45 de la loi aux fins de contrôler les conditions minimales d'engagement des (candidats)-stewards est nécessaire de manière à pouvoir communiquer à cette fin à la fédération sportive coordinatrice ou à l'organisateur les données visées dans cet article.Un article 45bis est introduit afin de rendre possible la communication de certaines données relatives aux supporters de football aux autorités étrangères.L'application de la loi du 21 décembre 1998 a enfin fait apparaître un déplacement de certains incidents vers l'extérieur du stade, plus précisément dans ses environs immédiats. Un élargissement du champ d'application dans l'espace de la loi à un périmètre jouxtant le stade s'impose dès lors, un corollaire à cette modification étant la nécessité d'adapter en conséquence la nature des faits sanctionnables.

BESPREKING VAN DE ARTIKELS

Artikel 1

Dit artikel preciseert de procedure tot aanneming van de wet door het Parlement. Wij verwijzen in dit opzicht naar de Memorie van Toelichting bij de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, ook aangenomen volgens de modaliteiten voorzien in artikel 78 van de Grondwet. Immers, net zoals bovengenoemde wet van 21 december 1998, heeft het huidig wetsontwerp niet als bedoeling te raken aan de rechterlijke organisatie in de zin van Titel II van het Gerechtelijk Wetboek.

Art.2

Sinds de toepassing van de wet van 21 december 1998 op het terrein, heeft men een verplaatsing van bepaalde incidenten naar buiten het stadion opgemerkt, meer bepaald naar de onmiddellijke omgeving. Het komt dan ook gepast voor in een bepaald opzicht het toepassingsveld ratione loci van de wet uit te breiden om zodoende op de feiten begaan in de onmiddellijke omgeving van het stadion het vlugge en ontradend systeem van administratieve sancties toe te passen.

Artikel 2.9° voert te dien einde de notie van de perimeter in, zijnde een ruimte aansluitend bij de buitenomheining van het stadion. Het is weinig relevant deze perimeter met precisie te bepalen in de wet zelf ; immers, al naar het stadion is gelegen in stedelijk gebied of afgelegen van elke woongelegenheid, zou de te overwegen zone min of meer uitgebreid moeten worden. Meer, de precieze bepaling van een perimeter in de wet en geldend voor alle stadions kan inhouden dat bepaalde straten in twee zouden gesneden worden... Artikel 2.9° voorziet aldus dat de grenzen van de perimeter vastgelegd worden in een koninklijk besluit. Een maximale afstand van 1000 meter vanaf de buitenomheining van het stadion is echter voorzien om de bevoegdheid die aan de Koning wordt gelaten om stadion per stadion de afbakening van de zone vast te leggen, af te bakenen.

Art. 3

De huidige redactie van artikel 5 van de wet verplicht de organisatoren van nationale en internationale voetbalwedstrijden een overeenkomst te sluiten in een periode gedurende welke zij niet altijd weten welke wedstrijden zullen gespeeld worden, evenmin als in welke periode.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Cet article précise la procédure d'adoption de la loi par le Parlement. Nous renvoyons à cet égard à l'exposé des motifs de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football, adoptée elle aussi selon les modalités prévues par l'article 78 de la Constitution. En effet, tout comme ladite loi du 21 décembre 1998, le présent projet de loi n'entend pas toucher à l'organisation judiciaire au sens du Titre II du Code judiciaire.

Art. 2

Dès l'application sur le terrain de la loi du 21 décembre 1998, on constata un déplacement de certains incidents vers l'extérieur du stade, plus précisément dans ses environs immédiats. Il convenait donc d'étendre dans une certaine mesure le champ d'application ratione loci de la loi afin d'appliquer aux faits commis aux alentours du stade le système rapide et dissuasif des sanctions administratives.

L'article 2.9° introduit à cet effet la notion de périmètre, soit un espace jouxtant la clôture extérieure du stade. Il est peu pertinent de déterminer ce périmètre avec précision dans la loi elle-même; en effet, selon que le stade est situé en zone urbaine ou à l'écart de toute habitation, la zone à prendre en considération devrait être plus ou moins étendue. De plus, la détermination précise dans la loi d'un périmètre valant pour tous les stades risque d'entraîner que des rues soient coupées en deux... L'article 2.9° prévoit ainsi que les limites du périmètre sont fixées par arrêté royal. Une distance maximale de 1000 mètres à partir de la clôture extérieure du stade est cependant prévue afin de limiter la compétence laissée au Roi de déterminer stade par stade la délimitation de la zone.

Art. 3

La rédaction actuelle de l'article 5 de la loi contraint les organisateurs de matches nationaux et internationaux de football à conclure un accord à une période pendant laquelle ils ne savent pas toujours quels matches seront joués ni à quelle période.

In de maand juni, weten bij voorbeeld weinig clubs van een lagere afdeling of zij een club van tweede afdeling of van de eerste afdeling zullen ontmoeten naar aanleiding van een wedstrijd van de Beker van België.

De organisatoren van internationale voetbalwedstrijden of van vriendschappelijke wedstrijden kennen in die periode evenmin de kalender van de te spelen wedstrijden.

De voorgestelde wijziging behoudt het principe van het opstellen van een jaarlijkse overeenkomst voorafgaand aan het verloop van nationale competities waarvan de kalender op voorhand door de overkoepelende sportbond wordt vastgelegd namelijk de wedstrijden van het nationale kampioenschap. De uiterlijke termijn om de overeenkomst af te sluiten is echter teruggebracht tot 1 augustus van elk jaar, de maand juni is gewoonlijk een erg beladen maand voor de clubs die op dat ogenblik talrijke taken te voldoen hebben, zoals werken in het stadion... De wijziging voert anderzijds meer soepelheid in wat betreft het ogenblik van de redactie van deze overeenkomst voor de andere wedstrijden, zoals de internationale wedstrijden, de vriendschappelijke wedstrijden, de wedstrijden van de Beker van België, de Ligabeker, ..., georganiseerd door de clubs die niet deelnemen aan het nationaal kampioenschap van eerste of tweede klasse en die dus geen jaarlijkse overeenkomst afgesloten hebben. Voor deze laatste, wordt de termijn waarbinnen de overeenkomst moet ondertekend worden, vastgelegd door de burgemeester, met in elk geval een wettelijk minimum van acht dagen voor de wedstrijd waarvan sprake.

De overeenkomst voor een dergelijke wedstrijd kan slechts worden afgesloten voor een wedstrijd ; dit is bij voorbeeld het geval indien de overkoepelende sportbond wenst een internationale voetbalwedstrijd te laten spelen in een ander stadion dan het Koning Boudewijnstadion (cfr. België-Marokko van september 1999, in het Sclessin-stadion). Dit is eveneens het geval voor de club van een lagere klasse die een vriendschappelijke wedstrijd organiseert gedurende de zomer en een ploeg uit de eerste of tweede klasse uitnodigt om op hun terrein te komen spelen.

De overeenkomst kan ook worden afgesloten voor een reeks wedstrijden, bij voorbeeld voor het onbepaald aantal wedstrijden dat een club zou kunnen spelen in het kader van de Europabeker, voor een toernooi georganiseerd door de overkoepelende sportbond, ...

Hoe dan ook vloeit uit de aard van de verschillende instanties die betrokken zijn bij het opstellen en het ondertekenen van bedoelde overeenkomst voort dat

Au mois de juin, peu de clubs de division inférieure savent par exemple s'ils seront amenés à rencontrer un club de deuxième division ou de première division lors d'un match de coupe de Belgique.

Les organisateurs de matches internationaux ou de matches amicaux ne connaissent pas non plus à cette période le calendrier des matches à jouer.

La modification proposée maintient le principe de la rédaction d'une convention annuelle précédant le déroulement des compétitions nationales dont le calendrier est fixé à l'avance par la fédération sportive coordinatrice, soit des matches de championnat national. Le délai ultime pour conclure la convention est cependant reporté au 1er août de chaque année, le mois de juin étant habituellement un mois très chargé pour les clubs qui assument à ce moment de nombreuses tâches tels que les travaux dans les stades... La modification introduit plus de souplesse quant au moment de la rédaction de la convention pour les autres matches tels que les matches internationaux, les matches amicaux, les matches de Coupe de Belgique, de Coupe de la Ligue, ..., organisés par des clubs qui ne participent pas au championnat national de première et deuxième divisions et qui n'ont donc pas conclu de convention annuelle. Pour ceux-ci, le délai dans lequel la convention doit être signée est fixé par le bourgmestre, avec toutefois un minimum légal de huit jours avant le match en question.

La convention relative à un tel match peut n'être conclue que pour un match ; c'est le cas par exemple si la fédération sportive coordinatrice désire faire jouer un match international de football dans un autre stade que le Stade Roi Baudouin (cf. Belgique – Maroc de septembre 1999, au stade de Sclessin). C'est le cas également pour le club de division inférieure qui organise un match amical durant l'été et invite à jouer sur son terrain une équipe de première ou de deuxième division nationale.

La convention peut aussi être conclue pour une série de matches, par exemple pour le nombre indéterminé de matches qu'un club pourrait jouer dans le cadre de la coupe d'Europe, pour un tournoi organisé par la fédération sportive coordinatrice, ...

Quoi qu'il en soit, il ressort de la nature des différentes instances impliquées dans la rédaction et la signature de la convention qu'une convention ne peut

een overeenkomst slechts betrekking kan hebben op een enkel stadion waar voetbalwedstrijden worden gespeeld zodat het kan volstaan één overeenkomst op te stellen voor meerdere wedstrijden, gespeeld in hetzelfde stadion. Voor meerdere wedstrijden gespeeld in verschillende stadions, dient per stadion een afzonderlijke overeenkomst opgesteld te worden. De aanpassing legt tot slot de verplichting op om een origineel exemplaar van de afgesloten overeenkomst (d.w.z. ondertekend door alle partijen) aan de voetbalcel, opgericht binnen de Algemene Directie van de Algemene Rijkspolitie over te maken teneinde deze toe te laten een effectieve controle uit te oefenen op de verplichtingen opgelegd aan de organisatoren.

Art. 4

De hier voorgestelde wijziging betreft slechts een loutere correctie inzake woordkeuze.

Art. 5

De huidige redactie van artikel 19 omschrijft het toepassingsveld *ratione temporis* van de wet als de periode gedurende welke het stadion waar een nationale of een internationale voetbalwedstrijd gespeeld wordt, toegankelijk is voor toeschouwers.

Teneinde een halt toe te roepen aan het fenomeen van geweld dat zich geleidelijk aan verplaatst naar buiten het stadion, voorzien de nieuwe artikelen 20bis en 23bis een territoriale uitbreiding van de toepassing van de wet tot bepaalde feiten, begaan in de perimeter zoals gedefinieerd in het nieuwe artikel 2.9 van de wet.

Het logische gevolg van deze territoriale uitbreiding is de uitbreiding van de periode gedurende welke de « administratieve inbreuken » kunnen vastgesteld worden buiten het stadion, rekening houdende met het feit dat de incidenten buiten het stadion zich over het algemeen afspelen voor en na de wedstrijden.

Een periode die aanvangt 5 uren voor het begin van de wedstrijd en die eindigt vijf uren na het einde van de wedstrijd, wordt vastgesteld teneinde op ruime maar zekere wijze het geheel van incidenten te omvatten die zich voordoen in de onmiddellijke omgeving van het stadion naar aanleiding van een voetbalwedstrijd. Bepaalde wedstrijden worden namelijk gespeeld in het begin van de namiddag en lokken supporters aan in de omgeving van het stadion vanaf het begin van de voormiddag. Andere wedstrijden worden 's avonds gespeeld en men stelt de aanwezigheid van supporters in de omgeving van het stadion vast tot na middernacht.

s'appliquer qu'à un seul stade dans lequel des matches de football sont organisés. Une convention unique peut dès lors être rédigée pour plusieurs matches joués dans le même stade. Si les matches sont par contre joués dans des stades différents, il convient de rédiger une convention par stade. Enfin, la modification impose l'obligation de communiquer un exemplaire original de la convention conclue (à savoir signée par toutes les parties) à la cellule football instituée au sein de la Direction Générale de la Police Générale du Royaume afin que celle-ci puisse exercer un contrôle effectif sur le respect des obligations imposées aux organisateurs.

Art. 4

La modification proposée ici ne consiste qu'en une pure correction de vocabulaire.

Art. 5

La rédaction actuelle de l'article 19 fixe le champ d'application *ratione temporis* de la loi à la période durant laquelle le stade où se déroule un match national ou international de football est accessible aux spectateurs.

Afin d'enrayer le phénomène de violence qui s'est peu à peu déplacé vers l'extérieur du stade, les nouveaux articles 20bis et 23bis prévoient une extension territoriale de l'application de la loi à certains faits commis dans le périmètre tel que défini au nouvel article 2.9° de la loi.

La conséquence logique de cette extension territoriale consiste en une extension de la période pendant laquelle les « infractions administratives » peuvent être constatées à l'extérieur du stade, étant donné que les incidents à l'extérieur du stade se déroulent généralement avant et après les rencontres.

Une période commençant cinq heures avant le début du match et se terminant cinq heures après la fin du match est fixée afin de couvrir de manière large mais certaine l'ensemble des incidents qui se produisent aux alentours du stade à l'occasion d'un match de football. Certains matches se jouent en effet en début d'après-midi et drainent des supporters aux alentours du stade dès le début de la matinée. D'autres matches se jouent en soirée et on constate la présence de supporters dans les environs du stade au delà de minuit.

Art. 6

Dit artikel breidt de ruimte van de perimeter, zoals gedefinieerd in het nieuwe artikel 2.9 van de wet, uit tot de zone waarbinnen de feiten, bedoeld in artikel 20 (het gooien van voorwerpen) vatbaar zijn voor administratieve sancties. Om gesanctioneerd te kunnen worden, moet het gooien van voorwerpen plaats hebben in de perimeter, maar deze kunnen niettemin worden gericht naar een goed of personen die zich bevinden buiten de perimeter. Het gooien van voorwerpen moet tot mikpunt hebben een roerend goed, een onroerend goed of een of meerdere personen. Gedacht wordt bij voorbeeld aan het gooien van voorwerpen naar andere supporters, naar de ordediensten, naar voertuigen of gebouwen.

Om te kunnen gesanctioneerd worden, met de persoon die de feiten, genoemd in artikel 20bis heeft gepleegd, zich bevinden in de perimeter «omwille van de voetbalwedstrijd» die georganiseerd wordt. Dit begrip dient breed geïnterpreteerd te worden maar is noodzakelijk om te vermijden dat de feiten genoemd in artikel 20 bis en die gepleegd worden in de perimeter in een context die totaal vreemd is aan de voetbalwedstrijd (bv. naar aanleiding van een echtelijke twist of burenruzie) zouden vatbaar zijn voor administratieve sanctivering. Met andere woorden, de aanwezigheid van de dader van de feiten in de perimeter moet gerechtvaardigd zijn door de organisatie van de voetbalwedstrijd, namelijk dat de dader van de feiten van plan is de wedstrijd bij te wonen of hij nu handelt als supporter van één van de ploegen dan wel eenvoudigweg profiteert van de gelegenheid die de wedstrijd biedt om de feiten genoemd in artikel 20bis te plegen.

Art. 7

De wijziging aan artikel 21, eerste lid, beoogt de poging tot onrechtmatige betreding van het stadion te sanctiveren. Artikel 21, tweede lid 1° beschouwt als onregelmatig betreden elke betreding begaan in overtreding van een administratief of van een gerechtelijk stadionverbod. Het is niet meer dan logisch aan deze opsomming ook het stadionverbod als beveiligingsmaatregel toe te voegen, bij gebreke waaraan een persoon die een dergelijke maatregel heeft opgelopen, hoger vermelde maatregel zou kunnen overtreden zonder vrees voor vervolging !

Art. 8

Deze wijziging aangebracht aan artikel 22, eerste lid, beoogt de poging tot betreding van bepaalde zones

Art. 6

Cet article étend à l'espace du périmètre tel que défini au nouvel article 2.9° de la loi la zone dans laquelle les faits visés à l'article 20 (jet d'objets) sont passibles de sanctions administratives. Pour pouvoir être sanctionné, le jet d'objets doit avoir lieu dans le périmètre, mais peut néanmoins être dirigé vers un bien ou des personnes situés à l'extérieur du périmètre. Le jet d'objets doit avoir pour cible un bien meuble, un bien immeuble ou une ou plusieurs personnes. On pense par exemple au jet d'objets vers d'autres supporters, vers les forces de police, vers les véhicules ou les bâtiments.

Pour pouvoir être sanctionnée, la personne ayant commis les faits visés à l'article 20bis doit se trouver dans le périmètre « en raison du match de football » organisé. Cette notion doit être interprétée largement mais est indispensable pour éviter que les faits visés à l'article 20bis et qui sont commis dans le périmètre dans un contexte totalement étranger à la rencontre de football (par exemple à l'occasion d'un dispute conjugale ou entre voisins) ne soient susceptibles d'être sanctionnés administrativement. En d'autres termes, la présence dans le périmètre de l'auteur des faits doit se justifier par l'organisation du match, soit que l'auteur des faits compte assister à la rencontre, qu'il agisse en tant que supporter de l'une des équipes ou qu'il profite tout simplement de l'événement que constitue la rencontre pour commettre les faits visés à l'article 20bis.

Art. 7

La modification apportée à l'article 21 alinéa 1 vise à sanctionner la tentative de pénétration irrégulière dans le stade. L'article 21 alinéa 2, 1° considère comme pénétration irrégulière toute pénétration faite en contravention à une interdiction de stade administrative ou à une interdiction de stade judiciaire. Il n'est que logique d'ajouter à cette énumération l'interdiction de stade à titre de mesure de sécurité, à défaut de quoi une personne ayant encouru une telle mesure pourrait sans crainte de poursuites enfreindre ladite mesure !

Art. 8

Cette modification apportée à l'article 22 alinéa 1 vise à sanctionner la tentative de pénétration dans

in het stadion zonder een geldig toegangsbewijs te sanctioneren, alsook de poging tot betreding van een plaats die niet toegankelijk is voor het publiek. De huidige redactie van het artikel 22 die het mogelijk maakt het feit van het stadion te betreden zonder geldig toegangsbewijs, te sanctioneren, liet immers niet toe bepaalde feiten te sanctioneren zoals het gebruik van geweld teneinde de toegang tot het stadion te forceren, zonder hierin evenwel te slagen.

Ook het zich aanbieden aan het stadion, zonder dit evenwel te betreden, met een vervalst toegangsbewijs, kan op die wijze gesanctioneerd worden.

Art. 9

Tot de ruimte zoals gedefinieerd in het nieuwe artikel 2.9° van de wet, breidt dit artikel, zoals het nieuwe artikel 20bis, de zone uit binnen welke de feiten bedoeld in artikel 23 (aanzetten tot slagen en verwondingen, tot haat of tot woede) vatbaar zijn voor administratieve sancties. De persoon die aanzet tot slagen en verwondingen, tot haat of tot geweld, moet, om op basis van dit artikel te kunnen gesanctioneerd worden, zich bevinden in de perimeter. De personen die geviseerd worden door deze opruiing, kunnen zich zowel binnen als buiten de perimeter bevinden, hierin begrepen binnen het stadion. Om te kunnen gesanctioneerd worden, moet de persoon die de feiten, genoemd in artikel 23bis heeft gepleegd, zich bevinden in de perimeter «omwillie van de voetbalwedstrijd» die georganiseerd wordt. Dit begrip dient breed geïnterpreteerd te worden maar is noodzakelijk om te vermijden dat de feiten genoemd in artikel 23bis en die gepleegd worden in de perimeter in een context die totaal vreemd is aan de voetbalwedstrijd (bv. naar aanleiding van een echtelijke twist of burenruzie) zouden vatbaar zijn voor administratieve sanctionering. Met andere woorden, de aanwezigheid in de perimeter van de dader van de feiten moet gerechtvaardigd zijn door de organisatie van de voetbalwedstrijd, namelijk dat de dader van de feiten van plan is de wedstrijd bij te wonen of hij nu handelt als supporter van één van de ploegen dan wel eenvoudigweg profiteert van de gelegenheid die de wedstrijd biedt om de feiten genoemd in artikel 23bis te plegen.

Art. 10

Niettegenstaande de fouille uitgevoerd door de stewards aan de ingang van de stadions en het uitdrukkelijke verbod om bepaalde voorwerpen binnen te brengen voorzien door bepaalde clubs in hun reglement van

certaines zones du stade sans titre d'accès valable ainsi que la tentative de pénétration dans un lieu inaccessible au public. La rédaction actuelle de l'article 22, qui permet de sanctionner le fait de pénétrer dans le stade sans titre d'accès valable, ne permettait pas de sanctionner certains faits tels que l'usage de violence afin de forcer l'entrée du stade sans toutefois y parvenir.

De même, il convenait de pouvoir sanctionner le fait de se présenter à l'entrée du stade, sans toutefois y pénétrer, muni d'un titre d'accès falsifié.

Art. 9

Cet article étend, tout comme le nouvel article 20 bis, à l'espace du périmètre, tel que défini au nouvel article 2.9° de la loi, la zone dans laquelle les faits visés à l'article 23 (incitation aux coups et blessures, à la haine ou à l'emportement) sont passibles de sanctions administratives. La personne qui incite aux coups et blessures, à la haine ou à l'emportement doit, pour pouvoir être sanctionnée sur la base de cet article, se trouver dans le périmètre. Les personnes visées par cette incitation peuvent quant à elles se trouver dans ou à l'extérieur du périmètre, en ce compris à l'intérieur du stade. Pour pouvoir être sanctionnée, la personne ayant commis les faits visés à l'article 23bis doit se trouver dans le périmètre « en raison du match de football » organisé. Cette notion doit être interprétée largement mais est indispensable pour éviter que les faits visés à l'article 23bis et qui sont commis dans le périmètre dans un contexte totalement étranger à la rencontre de football (par exemple à l'occasion d'un dispute conjugale ou entre voisins) ne soient susceptibles d'être sanctionnés administrativement. En d'autres termes, la présence dans le périmètre de l'auteur des faits doit se justifier par l'organisation du match, soit que l'auteur des faits compte assister à la rencontre, qu'il agisse en tant que supporter de l'une des équipes ou qu'il profite tout simplement de l'événement que constitue la rencontre pour commettre les faits visés à l'article 23bis.

Art. 10

Malgré la fouille effectuée par les stewards à l'entrée des stades et l'interdiction expresse d'introduire de tels objets prévue par certains clubs dans leur règlement d'ordre intérieur, de nombreux supporters continuent à

inwendige orde, blijven vele supporters vuurwerk, bengaals vuurwerk, vuurpijlen, rookbommen, voetzoekers, ... in het stadion binnen brengen. De ontsteking van zulke pyrotechnische voorwerpen in de tribunes blijkt zeer gevaarlijk te zijn en veroorzaakt regelmatig verwondingen bij toeschouwers.

Titel III van de wet laat niet toe om systematisch het binnenbrengen van dergelijke voorwerpen in het stadion te sanctioneren. Immers, wanneer deze niet gelanceerd of geworpen worden (artikel 20 van de wet) of indien zij geen verwondingen hebben veroorzaakt (artikel 23 van de wet) is het onmogelijk om volgens de huidige wet het aansteken in het stadion van vuurwerk of ze simpelweg te hebben binnengebracht, aan te pakken. Teneinde op een uniforme en algemene manier deze gedragingen te beteugelen en het vuurwerk en voetzoekers van allerlei aard, in alle stadien voortaan te weren, wordt er een artikel 23ter ingevoerd in de wet dat toelaat diegenen te sanctioneren die pyrotechnische voorwerpen bedoeld om licht, rook of lawaai te produceren binnenbrengen, pogen binnen te brengen of die in het bezit hiervan worden gevonden in het stadion. Deze algemene definitie laat toe alle types van vuurwerk, rookbommen of voetzoekers te omvatten. Dit kan gesanctioneerd worden vanaf het ogenblik waarop deze binnengebracht worden in het stadion of zij nu ontstoken werden of niet. Er wordt niet ingegaan op het advies van Raad van State met betrekking tot het feit dat deze bepaling in algemene bewoordingen opgesteld, het gebruik door de organisatoren van pyrotechnisch materiaal nav. openingsevenementen of – plechtigheden van belangrijke voetbalwedstrijden zou verbieden. Het doel dat beoogd wordt door artikel 23ter is immers niet de clubs te sanctioneren die dergelijke openingsevenementen organiseren en die hier toe de toelating hebben van de politie belast met de ordehandhaving.

Art. 11

De hier voorgestelde wijziging van artikel 24 laat toe de administratieve sancties van artikel 24 toe te passen op de nieuwe inbreuken van de artikelen 20bis, 23bis en 23ter.

De toepassing van de wet gedurende meer dan 2 jaar, heeft bovendien aangetoond dat minderjarigen inbreuken op de wet plegen en het blijkt belangrijk dat zij gesanctioneerd kunnen worden op dezelfde wijze als de meerderjarigen, teneinde bij hen geen gevoel van straffeloosheid te creëren. Het doel van artikel 11,2 bestaat er dus in de wet toe te passen op minderjarigen vanaf de leeftijd van 16 jaar vanaf dewelke men er mag van uitgaan dat zij de verantwoordelijkheid en vol-

introduire dans les stades des feux d'artifice, des feux de bengale, des fusées, des fumigènes, des pétards... L'allumage de ces objets pyrotechniques dans les tribunes se révèle extrêmement dangereux et cause régulièrement des blessures aux spectateurs.

Le titre III de la loi ne permet pas de sanctionner systématiquement l'introduction dans le stade de tels objets. En effet, s'ils ne sont pas lancés ou projetés (article 20 de la loi) ou s'ils n'ont pas causé de blessures (article 23 de la loi), il est impossible dans l'état actuel de la loi d'appréhender le fait d'allumer dans le stade des feux d'artifice ou simplement de les y avoir introduits. Afin de réprimer de manière uniforme et générale ces comportements et d'exclure désormais de tous les stades les feux d'artifice et pétards de toutes sortes, un article 23ter est introduit dans la loi qui permet de réprimer quiconque introduit, tente d'introduire ou est trouvé en possession dans le stade d'objets pyrotechniques destinés à produire des lueurs, de la fumée ou du bruit. Cette définition générique permet de couvrir tous les types de feux d'artifice, fumigènes et pétards et la répression peut être exercée dès le moment où ils sont introduits dans le stade, qu'ils aient ou non été allumés. Il n'a pas été donné suite à l'avis du Conseil d'État relatif au fait que cette disposition, rédigée de manière générale, interdira désormais l'utilisation par les organisateurs de matériel pyrotechnique lors de spectacles ou de cérémonies d'ouverture de rencontres de football importantes. Le but visé par l'article 23ter n'est en effet évidemment pas de sanctionner les clubs qui organisent de telles cérémonies d'ouverture et qui ont pour ce faire, reçu l'autorisation de la police en charge du maintien de l'ordre.

Art. 11

La modification proposée à l'article 24 permet d'appliquer les sanctions administratives aux nouvelles infractions des articles 20bis, 23bis et 23ter.

L'application de la loi durant plus de deux années a en outre démontré que les mineurs d'âge commettent des infractions à la loi et il apparaît important qu'ils puissent être sanctionnés au même titre que les majeurs, au risque de créer dans leur chef un sentiment d'impunité. Le but de l'article 11, 2° consiste dès lors à appliquer la loi aux mineurs à partir de 16 ans, âge à partir duquel on peut considérer qu'ils disposent de la responsabilité et de la capacité de discernement

doende onderscheidingsvermogen bezitten om de gevolgen op zich te nemen van hun handelingen, begaan in het stadion. Het stadionverbod vormt het ideale instrument om de minderjarigen te sanctioneren en kan als enige sanctie opgelegd worden; de geldelijke sanctie heeft geen directe impact op het gedrag van de minderjarigen, gezien de afwezigheid van eigen inkomsten.

In het systeem zoals ingevoerd in de wet, behouden de magistraten van het jeugdparket het recht, deze feiten naar zich toe te trekken, bijvoorbeeld wanneer het gaat om feiten die als misdrijven omschreven zijn. Het is pas wanneer het parket geen gevolg geeft aan het proces-verbaal dat hen werd overgemaakt, zij het om redenen van opportunité of omdat de feiten niet onder hun bevoegdheid vallen, dat de administratieve procedure kan beginnen tegen de minderjarigen binnen het verstrijken van de termijn voorzien in artikel 35 van de wet van 21 december 1998.

De toepassing van de wet op de minderjarigen doet dus op zich geen afbreuk aan de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming, maar vormt wel een aanvullend instrument, wezenlijk subsidiair, bestemd om in de plaats te treden, wanneer de toepassing van het beschermingsluik niet gerechtvaardigd is.

Voor wat betreft het beroep voor de politierechtbanken, is artikel 31 van toepassing en de regels van het gerechtelijk wetboek zijn dus toepasbaar. De minderjarige die wenst beroep aan te tekenen tegen de administratieve beslissing en die op het ogenblik van het neerleggen van het verzoekschrift de burgerlijke meerderjarigheid niet bereikt heeft, zijnde de leeftijd van 18 jaar, zal zich dus moeten laten vertegenwoordigen op het proces.

Art. 12

De voorgestelde wijziging breidt de verplichting tot mededeling van het proces-verbaal aan de procureur des Konings uit tot feiten, bedoeld in de nieuwe artikelen 20bis, 23bis en 23ter.

Art. 13

De hier voorgestelde wijziging van artikel 29, derde lid, beoogt de nieuwe artikelen 20bis, 23bis en 23ter in te voegen in het artikel betreffende de beoordelingscriteria van de sanctie.

De mogelijkheid om slechts één enkele sanctie op te leggen aan supporters die meerdere inbreuken pleeg-

suffisantes pour assumer les conséquences de leurs actes commis dans un stade. La mesure d'interdiction de stade constitue l'instrument idéal pour sanctionner les mineurs et pourra seule être prononcée ; la sanction pécuniaire n'a en effet pas d'impact direct dans le chef des mineurs, en l'absence de revenus propres.

Dans le système tel qu'établi par la loi, les magistrats du parquet de la jeunesse conservent le droit de saisir des faits, par exemple s'il s'agit de faits qualifiés infractions. Ce n'est que si le parquet ne donne aucune suite au procès-verbal qui lui a été transmis, soit pour des raisons d'opportunité soit parce que les faits ne ressortent pas de sa compétence, que la procédure administrative peut être entamée à l'encontre du mineur à l'échéance du délai prévu à l'article 35 de la loi du 21 décembre 1998.

L'application de la loi aux mineurs ne constitue dès lors pas en soi une dérogation à la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse mais bien un instrument complémentaire, essentiellement subsidiaire, destiné à prendre le relais lorsque l'application du volet protectionnel ne se justifie pas.

Pour ce qui concerne l'appel devant les tribunaux de police, l'article 31 de la loi s'applique et les règles du Code judiciaire sont dès lors applicables. Le mineur qui désire interjeter appel de la décision administrative et qui au moment du dépôt de la requête n'a pas atteint l'âge de la majorité civile, soit 18 ans, devra donc se faire représenter au procès.

Art.12

La modification proposée étend l'obligation de communication du procès-verbal au procureur du Roi aux faits visés aux nouveaux articles 20bis, 23bis et 23ter.

Art. 13

La modification proposée à l'article 29, alinéa 3, vise à inclure les nouveaux articles 20bis, 23bis et 23ter dans l'article relatif aux critères d'appréciation de la sanction.

La possibilité de n'infliger qu'une seule sanction aux supporters ayant commis plusieurs infractions à la loi

den op de wet, is uitdrukkelijk voorzien in artikel 29, derde lid van de wet, daar waar geen enkele gelijkaardige maatregel is voorzien aangaande verschillende inbreuken bewezen verklaard in hoofde van de organisatoren van voetbalwedstrijden. Het nieuwe lid 4 ingevoerd bij artikel 13, 2° beoogt dat ook de organisatoren van deze mogelijkheid kunnen genieten.

Tot slot legt de huidige tekst van artikel 29, vierde lid, legt op dat in de administratieve beslissingen een termijn wordt bepaald, binnen welke er dient te worden verholpen aan de vastgestelde inbreuken in hoofde van de organisatoren van voetbalwedstrijden, daar waar deze termijn niet systematisch te rechtvaardigen valt, bijvoorbeeld wanneer intussen aan de inbreuk is verholpen, of wanneer de organisator slechts bij gelegenheid voetbalwedstrijden organiseert. De voorgestelde wijziging van artikel 13, derde lid voorziet dan ook in de mogelijkheid om in de administratieve beslissingen een termijn vast te leggen, zonder dat het opleggen van deze termijn verplicht is.

Art. 14

De voorgestelde wijziging beoogt een uitbreiding van de verplichting tot mededeling van de administratieve beslissing aan de procureur des Konings in geval van schending van de artikelen 20bis, 23bis en 23ter.

Art. 15

Dit artikel heeft de bedoeling om de nederlandstalige versie van artikel 31, derde lid te wijzigen om de exacte term «buitengewone rechtsmiddelen» in overeenstemming te brengen met de bepalingen van artikel 21 van het Gerechtelijk Wetboek.

Art. 16

De voorgestelde wijziging laat toe het toepassingsveld van de procedure van de onmiddellijke heffing uit te breiden tot de overtredingen bedoeld door de nieuwe artikelen 20bis, 23bis en 23ter.

Art. 17

De hier voorgestelde wijziging heeft de bedoeling aan de rechter, die een stadionverbod uitspreekt als bijkomende straf aan een veroordeling voor een in het stadion gepleegde inbreuk, toe te laten om deze bijkomende straf ook uit te spreken voor gepleegde inbreu-

est prévue expressément à l'article 29 alinéa 3 de la loi alors qu'aucune disposition similaire n'est prévue lorsque plusieurs infractions sont déclarées établies dans le chef d'organisateurs de matches de football. Le nouvel alinéa 4 introduit par l'article 13, 2° vise à élargir cette possibilité au profit des organisateurs également.

Enfin, la rédaction actuelle de l'article 29 alinéa 4 impose de fixer dans les décisions administratives un délai dans lequel il doit être remédié aux infractions constatées dans le chef des organisateurs de matches de football alors que ce délai ne se justifie pas systématiquement, par exemple lorsque entre-temps il a été remédié à l'infraction ou lorsque l'organisateur n'est qu'un organisateur occasionnel de matches de football. La modification proposée à l'article 13, 3° vise dès lors à laisser la possibilité de fixer un tel délai dans les décisions administratives, sans que cela ne soit obligatoire.

Art. 14

La proposition de modification vise à étendre l'obligation de communication de la décision administrative au procureur du Roi en cas de violation des articles 20bis, 23bis et 23ter.

Art. 15

Cet article vise à modifier la version néerlandaise de l'article 31 alinéa 3 pour utiliser le terme exact de « voies de recours extraordinaires » en concordance avec les termes de l'article 21 du Code judiciaire.

Art. 16

La modification proposée ici permet d'étendre le champ d'application de la procédure de perception immédiate aux contraventions visées par les nouveaux articles 20bis, 23bis et 23ter.

Art. 17

La modification proposée vise à permettre au juge qui prononce une interdiction de stade au titre de peine accessoire à une condamnation pour une infraction commise dans le stade, de pouvoir également prononcer cette peine accessoire pour les infractions

ken binnen de perimeter, zoals gedefinieerd in het nieuwe artikel 2.9° van de wet.

Art. 18

Het artikel 44 van de wet dat toelaat een stadionverbod op te leggen als beveiligingsmaatregel, voorziet dat dit verbod in principe slechts kan worden opgelegd na de overtreder te hebben verhoord. Deze formaliteit die beschreven is zowel in het eerste lid als in het tweede lid van dit artikel, spreekt het lid 6.1° van hetzelfde artikel tegen dat aan de verbaliserende ambtenaar oplegt om in zijn proces-verbaal aan te geven welke de redenen zijn waarom hij de overtreder niet heeft kunnen verhoren, wat laat veronderstellen dat het verhoor niet verplicht zou zijn. Het past dus het principe van het verplicht voorafgaand verhoor van de overtreder te nuanceren door het toevoegen van de termen «behalve indien dit verhoor om veiligheidsredenen niet kan doorgaan». In het geval van het opleggen van een stadionverbod als beveiligingsmaatregel blijft het verhoor van de overtreder een verplicht voorafgaande, behalve indien dit verhoor de veiligheid in het gedrang zou brengen. Het zou namelijk kunnen dat het feit van de overtreder te interciperen om hem te verhoren ernstige onlusten zou kunnen veroorzaken in de groep van supporters in welke hij zich bevindt. Dit is eveneens het geval indien de te verhoren persoon duidelijk onder invloed is van drank of bekend is als agressief zijnde of als leider van een groep supporters. De verbaliserende ambtenaar zal deze redenen expliciet vermelden in zijn proces-verbaal, zoals het hem is opgelegd door lid 6.1° van het artikel 44. De voorgestelde wijziging beoogt ook het opleggen van een stadionverbod als beveiligingsmaatregel in geval van vaststelling van een feit, sanctioneerbaar krachtens de nieuwe artikelen 20bis, 23bis en 23ter, mogelijk te maken.

Art. 19

Teneinde een doelmatige toepassing van het Koninklijk besluit van 25 mei 1999 tot bepaling van de voorwaarden voor de indienstneming van voetbalstewards toe te laten, is het noodzakelijk de doelstelling van de mededeling van gegevens betreffende de identificatie van personen die het voorwerp uitmaken van een stadionverbod, uit te breiden.

De voorgestelde wijziging laat aldus toe deze gegevens mede te delen aan de organisator van voetbalwedstrijden of de overkoepelende sportbond met als doel de minimale aanwervingsvooraarden die de kandidaat stewards en de stewards dienen te vervullen, te controleren.

commises dans le périmètre tel que défini au nouvel article 2.9° de la loi.

Art. 18

L'article 44 de la loi qui permet d'infliger une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité prévoit que celle-ci ne peut en principe être infligée qu'après avoir procédé à l'audition du contrevenant. Cette formalité qui est reproduite tant à l'alinéa 1er qu'à l'alinéa 2 de l'article contredit l'alinéa 6.1° du même article qui impose au fonctionnaire verbalisant d'indiquer dans son procès-verbal les raisons pour lesquelles il n'a pu auditionner le contrevenant, ce qui laisse sous-entendre que l'audition ne doit pas être obligatoirement réalisée. Il convenait donc de nuancer le principe de l'audition préalable obligatoire du contrevenant par l'ajout des termes « sauf si cette audition ne peut être réalisée pour des raisons de sécurité ». En cas d'imposition d'une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité, l'audition du contrevenant reste ainsi un préalable obligatoire, sauf si cette audition risque de compromettre la sécurité. Il arrive en effet que le fait d'intercepter le contrevenant en vue de son audition soit susceptible de créer de graves troubles au sein du groupe de supporters dans lequel il se trouve. C'est également le cas si la personne à auditionner est manifestement sous l'influence de la boisson ou est connue comme étant agressive et meneuse du groupe de supporters. Le fonctionnaire verbalisant devra expressément mentionner ces raisons dans son procès-verbal, comme le lui impose l'alinéa 6.1° de l'article 44. La proposition de modification vise également à permettre d'imposer une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité en cas de constatation d'un fait sanctionnable en vertu des nouveaux articles 20bis, 23bis et 23ter.

Art. 19

Afin de permettre l'application efficace de l'Arrêté royal du 25 mai 1999 déterminant les conditions d'engagement des stewards de football, il est nécessaire d'élargir la finalité de la communication des données relatives à l'identification des personnes ayant fait l'objet d'une interdiction de stade.

La modification proposée permet ainsi la communication de ces données aux organisateurs de matches de football ou à la fédération sportive coordinatrice dans le but de vérifier les conditions minimales d'engagement que doivent remplir les candidats stewards et les stewards.

Een van deze minimale voorwaarden is precies het feit « in de loop van de vijf jaren voorafgaand aan zijn aanwerving, niet het voorwerp hebben uitgemaakt van een burgerrechtelijk, administratief of een gerechtelijk stadionverbod of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel (artikel 8.3° van het Koninklijk besluit van 25 mei 1999). De Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer werd gevraagd om over dit artikel advies uit te brengen. Bij het advies nr. 09/2000 van 3 april 2000, verklaarde de Commissie geen bezwaar uit te brengen.

Art. 20

Dit artikel zal toelaten aan buitenlandse gerechtelijke of administratieve overheden gegevens mede te delen betreffende personen die in België een administratieve sanctie, een administratief of gerechtelijk stadionverbod, een stadionverbod als beveiligingsmaatregel hebben opgelopen of die het voorwerp hebben uitgemaakt van een procedure van onmiddellijke heffing.

De medegedeelde gegevens moeten noodzakelijk zijn voor de identificatie van het individu; dit brengt met zich mee de mededeling van de naam, voornamen, datum en plaats van geboorte, woon- of verblijfplaats. De gegevens met betrekking tot de sanctie op zich zullen eveneens kunnen meegedeeld worden : de aard van de sanctie (administratieve sanctie, administratief of gerechtelijkstadionverbod, beveiligingsmaatregel, onmiddellijke heffing van een som geld), de duur van het uitgesproken of opgelegde stadionverbod, de aard van de feiten die aanleiding hebben gegeven tot de sanctie alsook de vermelding, in voorkomend geval, van het beroep aangetekend tegen de beslissing, hetgeen opschorrend is.

De Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer, ondervraagd aangaande dit voorgestelde artikel, stelt in haar advies nr 09/2000 van 3 april 2000 dat ambtelijke akkoorden afgesloten met landen die niet behoren tot de Europese Unie aan het voorafgaand advies van deze Commissie dienen onderworpen te worden.

Deze uitdrukkelijke verplichting werd in het ontwerp van wet opgenomen. De overige opmerkingen van de Commissie met betrekking tot artikel 20 betreffen waarborgen die specifiek in de ambtelijke overeenkomsten zouden moeten opgenomen worden met het oog op een adequate bescherming van de gerechtelijke gegevens die uitgewisseld worden. Hierbij dient vooreerst opgemerkt dat het artikel 20 niet alleen voorziet in uitwisse-

Une de ces conditions minimales est précisément le fait de « ne pas avoir fait l'objet au cours des cinq années précédent son engagement d'une mesure d'interdiction civile, administrative ou judiciaire de stade ou d'une interdiction de stade à titre de mesure de sûreté » (article 8.3° de l'Arrêté royal du 25 mai 1999). La Commission de la Protection de la Vie Privée a été saisie pour avis à propos de cet article. Par avis n° 09/2000 du 3 avril 2000, la Commission a déclaré qu'elle n'avait pas d'objection à émettre à son égard.

Art. 20

Cet article permettra de pouvoir communiquer à des autorités judiciaires ou administratives étrangères les données concernant les personnes ayant encouru en Belgique une sanction administrative, une interdiction de stade administrative ou judiciaire, une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité ou ayant fait l'objet de la procédure de perception immédiate.

Les données communiquées doivent être nécessaires à l'identification de l'individu ; cela emporte la communication des nom, prénoms, date et lieu de naissance, domicile ou résidence. Pourront également être communiquées les données relatives à la sanction elle-même : nature de la sanction (sanction administrative, interdiction de stade administrative ou judiciaire, mesure de sécurité, perception immédiate d'une somme d'argent), la durée de l'interdiction de stade prononcée ou imposée, la nature des faits ayant donné lieu à la sanction ainsi que la mention, le cas échéant, de l'appel formé contre la décision – celui-ci étant suspensif.

La Commission de la Protection de la Vie Privée interrogée à propos de cet article suggère, dans son avis n° 09/2000 du 3 avril 2000, que les accords officiels conclus avec les pays qui n'appartiennent pas à l'Union Européenne soient soumis à l'avis préalable de la Commission.

Cette formalité obligatoire a été reproduite dans le projet de loi. Les autres remarques de la Commission relatives à l'article 20 concernent les garanties qui devraient être reprises expressément dans les accords officiels dans le but d'assurer une protection adéquate des données judiciaires qui sont échangées. A ce propos, il faut tout d'abord remarquer que l'article 20 ne prévoit pas exclusivement un échange de données

ling van gerechtelijke gegevens doch ook van administratieve gegevens. Bovendien lijkt het hoe dan ook niet aangewezen de waarborgen inzake de bescherming van deze persoonsgegevens in het ontwerp van wet op te nemen, doch dit daarentegen te voorzien in het ambtelijk akkoord dat voorafgaand voor advies dient voorgelegd te worden aan de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

De minister van Binnenlandse Zaken,

Antoine DUQUESNE

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

judiciaires mais prévoit également un échange de données administratives. De plus, il ne semble pas indiqué de reprendre les garanties relatives à la protection des données personnelles dans le projet de loi, mais au contraire de les prévoir dans l'accord officiel qui doit préalablement être soumis à l'avis de la Commission de la Protection de la Vie Privée.

Le ministre de l'Intérieur,

Antoine DUQUESNE

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden

Art. 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Aan artikel 2 van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden wordt volgend punt toegevoegd: «9° perimeter: ruimte aansluitend bij de buitenomheining van het stadion waarvan de geografische grenzen vastgesteld worden door de Koning; deze ruimte mag een straal van 1000 meter vanaf de buitenomheining van het stadion niet overschrijden».

Art. 3

Artikel 5 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 5 De organisatoren van nationale voetbalwedstrijden die behoren tot de nationale competitie zijn ertoe gehouden om met betrekking tot hun verplichtingen ten laatste op 1 augustus van elk jaar een overeenkomst af te sluiten met de hulpdiensten en de bestuurlijke en politiële overheden of diensten.

De organisatoren van nationale en internationale wedstrijden die niet gehouden zijn om een overeenkomst af te sluiten krachtens het eerste lid hebben de verplichting om bedoelde overeenkomst af te sluiten binnen een termijn vastgelegd door de burgemeester, met dien verstande dat de overeenkomst afgesloten dient te zijn tenminste acht dagen voor de wedstrijd waarop ze toepasbaar is.

Een origineel exemplaar van de overeenkomst dient overgemaakt te worden aan de voetbalcel, opgericht binnen de Algemene Directie van de Algemene Rijkspolitie, Ministerie van Binnenlandse Zaken, binnen de termijnen voorzien in lid 1 en lid 2.»

Art. 4

In artikel 7 van dezelfde wet, worden de woorden «mannelijke en vrouwelijke stewards» vervangen door de woorden «stewards van het ene of het andere geslacht».

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi modifiant la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football

Art. 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

A l'article 2 de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football est ajouté le point suivant : «9° périmètre : espace jouxtant la clôture extérieure du stade dont les limites géographiques sont fixées par le Roi; cet espace ne peut excéder un rayon de 1000 mètres à partir de la clôture extérieure du stade.»

Art. 3

L'article 5 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 5. Les organisateurs de matches nationaux de football relevant du championnat national sont tenus de conclure au plus tard le premier août de chaque année une convention relative à leurs obligations avec les services de secours et les autorités ou services administratifs et policiers.

Les organisateurs de matches nationaux et internationaux qui ne sont pas tenus de conclure de convention en vertu de l'alinéa 1er ont l'obligation de conclure la convention susvisée dans le délai fixé par le bourgmestre, étant entendu que la convention doit être conclue au moins huit jours avant le match auquel elle s'applique.

Un exemplaire original de la convention doit être envoyé à la cellule football instituée au sein de la Direction Générale de la Police Générale du Royaume, Ministère de l'Intérieur, dans les délais fixés à l'alinéa 1er et à l'alinéa 2.»

Art. 4

A l'article 7 de la même loi, les mots «des deux sexes» sont remplacés par les mots «de l'un et de l'autre sexe».

Art. 5

Aan artikel 19 van dezelfde wet wordt een tweede alinea toegevoegd, die luidt als volgt:»De artikelen 20bis en 23bis zijn evenwel ook van toepassing op feiten, begaan in de perimeter, tijdens de periode die aanvangt 5 uren voor het begin van de wedstrijd en die eindigt 5 uren na het einde van de wedstrijd.»

Art. 6

Een artikel 20bis wordt ingevoegd in titel III, luidend als volgt:«Eenieder die zich bevindt in de perimeter en die zonder gerechtvaardige reden één of meer voorwerpen gooit of schiet naar een roerend goed, een onroerend goed of één of meerdere personen, zich bevindend in of buiten de perimeter, kan een of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24».

Art. 7

In artikel 21, tweede lid, 1°, van dezelfde wet, worden de woorden «of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel» ingevoegd na de woorden «van een administratief of gerechtelijk stadionverbod».

Art. 8

In artikel 22, eerste lid van dezelfde wet worden de woorden «of poogt te betreden» ingevoegd na «die bepaalde zones van het stadion betreedt».

Art. 9

Een artikel 23bis wordt ingevoegd in titel III, luidend als volgt:

«Art. 23bis. Eenieder die zich in de perimeter bevindt, alleen of in groep, en aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen zich bevindend in of buiten de perimeter, kan een of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24».

Art. 10

Een artikel 23ter wordt ingevoegd in titel III, luidend als volgt:

«Art. 23ter. Eenieder die pyrotechnische voorwerpen bedoeld om licht, rook of lawaai te produceren binnen brengt, poogt binnen te brengen of die in het bezit gevonden wordt van zulke voorwerpen in het stadion kan een of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24».

Art. 11

In artikel 24 van dezelfde wet worden de woorden «van de artikelen 20, 21, 22, en 23» vervangen door de woorden «van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis en 23ter».

Art. 5

A l'article 19 de la même loi est ajouté un second alinéa rédigé comme suit:«Les articles 20bis et 23bis sont cependant également applicables à des faits commis dans le périmètre pendant la période qui commence cinq heures avant le début du match et qui se termine cinq heures après la fin du match..»

Art. 6

Un article 20bis, rédigé comme suit, est inséré dans le titre III :«Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque, se trouvant dans le périmètre, jette ou projette sans motif légitime un ou plusieurs objets vers un bien meuble, un bien immeuble ou une ou plusieurs personnes se trouvant dans ou à l'extérieur du périmètre.»

Art. 7

A l'article 21, alinéa 2, 1°, de la même loi, les mots «ou à une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité» sont insérés après les mots «à une interdiction de stade administrative ou judiciaire».

Art. 8

A l'article 22 alinéa 1er de la même loi, les mots «ou tente de pénétrer» sont insérés après «quiconque pénètre».

Art. 9

Un article 23bis, rédigé comme suit, est inséré dans le titre III:

«Art. 23bis. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque se trouvant, seul ou en groupe, dans le périmètre incite à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes se trouvant dans ou à l'extérieur du périmètre..»

Art. 10

Un article 23ter, rédigé comme suit, est inséré dans le titre III :

« Art. 23ter. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque introduit, tente d'introduire ou est trouvé en possession dans le stade d'objets pyrotechniques destinés à produire des lueurs, de la fumée ou du bruit ».

Art. 11

A l'article 24 de la même loi, les mots « aux articles 20, 21, 22 et 23 » sont remplacés par les mots « aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis et 23ter ».

Art. 12

Artikel 24 van dezelfde wet wordt aangevuld met het volgende lid:»In geval van overtreding van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis en 23ter kan een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd aan de minderjarige die op het ogenblik van de feiten tussen de zestien en achttien jaar is.»

Art. 13

In artikel 25, derde lid van dezelfde wet worden de woorden «in de artikelen 20, 21, 22 en 23» vervangen door de woorden «in de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis en 23ter».

Art. 14

In artikel 29, derde lid van dezelfde wet worden de woorden «op de artikelen 20, 21, 22 of 23» vervangen door de woorden «op de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter».

Art. 15

In artikel 29 wordt het volgende lid ingevoegd tussen lid 3 en 4:

«De vaststelling van meerdere samenlopende inbreuken op de voorgeschreven verplichtingen door of krachtens Titel II zal het voorwerp uitmaken van een enkele administratieve geldboete in verhouding tot de ernst van het geheel van de feiten.»

Art. 16

In artikel 29, oud lid 4, thans lid 5, worden de woorden «bepaalt de genomen beslissing de termijn binnen dewelke aan de vastgestelde inbreuken moet verholpen worden» vervangen door de woorden «kan de genomen beslissing de termijn binnen de welke aan de vastgestelde inbreuken moet verholpen worden bepalen».

Art. 17

In artikel 30 worden de woorden «van de artikelen 20, 21, 22 of 23» vervangen door de woorden «van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter».

Art. 18

In de nederlandse versie van artikel 31, derde lid worden de woorden «buitengewoon hoger beroep» vervangen door de woorden «buitengewone rechtsmiddelen».

Art. 12

L'article 24 de la même loi est complété par l'alinéa suivant : « En cas de contravention aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis et 23ter, une interdiction de stade administrative d'une durée de trois mois à cinq ans peut être infligée au mineur qui au moment des faits a entre seize et dix-huit ans ».

Art. 13

A l'article 25 alinéa 3 de la même loi, les mots « aux articles 20, 21, 22 et 23 » sont remplacés par les mots « aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis et 23ter ».

Art. 14

A l'article 29 alinéa 3 de la même loi, les mots « aux articles 20, 21, 22 ou 23 » sont remplacés par les mots « aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis ou 23ter ».

Art. 15

A l'article 29, l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4 :

« La constatation de plusieurs contraventions concomitantes aux obligations prescrites par ou vertu du Titre II donnera lieu à une amende administrative unique proportionnelle à la gravité de l'ensemble des faits ».

Art 16

A l'article 29 ancien alinéa 4 devenu alinéa 5, le mot « fixe » est remplacé par les mots « peut fixer ».

Art. 17

A l'article 30, les mots « des articles 20, 21, 22 ou 23 » sont remplacés par les mots « des articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis ou 23ter ».

Art. 18

Dans la version néerlandaise de l'article 31 alinéa 3, les mots « *buitengewoon hoger beroep* » sont remplacés par les mots « *buitengewone rechtsmiddelen* ».

Art. 19

In artikel 34, eerste lid van dezelfde wet worden de woorden «van de artikelen 20, 21, 22 of 23» vervangen door de woorden «van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter».

Art. 20

In artikel 41, eerste lid van dezelfde wet, worden de woorden «of in de perimeter» ingevoegd na «In geval van een veroordeling voor een misdrijf, begaan in een stadion».

Art. 21

Artikel 44, eerste lid van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling :«Bij vaststelling in een stadion of in de perimeter van een administratiefrechtelijk sanctioneerbaar feit in de zin van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter, kan de vaststellende politieambtenaar, officier van gerechtelijke of van bestuurlijke politie, na de overtreder gehoord te hebben, tenzij dit verhoor om veiligheidsredenen niet mogelijk is, beslissen onmiddellijk een stadionverbod als beveiligingsmaatregel op te leggen. Deze beslissing vervalt indien zij niet binnen 14 dagen wordt bevestigd door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, eerste lid»

Art. 22

Artikel 44, tweede lid van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling: «Bij vaststelling van een misdrijf in een stadion of in de perimeter stelt deze politieambtenaar, na de betrokken gehoord te hebben, tenzij dit verhoor om veiligheidsredenen niet mogelijk is, wanneer hij van oordeel is dat een stadionverbod als beveiligingsmaatregel dient te worden opgelegd, hiervan onmiddellijk de procureur des Konings in kennis. De procureur des Konings kan in dat geval een stadionverbod als beveiligingsmaatregel opleggen.»

Art. 23

In artikel 45, tweede lid van dezelfde wet worden de woorden «en de naleving van de minimumvoorwaarden waaraan de kandidaat-stewards en de stewards dienen te voldoen» ingevoerd na «ter controle van de naleving van het opgelegde stadionverbod».

Art. 24

Een artikel 45bis wordt ingevoegd in titel VI van dezelfde wet, luidend als volgt:

«Art. 45bis. De ambtenaar bedoeld in artikel 45 van deze wet kan aan de overheden van elk land waarmee België daartoe een ambtelijk akkoord heeft aangegaan, die gegevens mededelen die noodzakelijk zijn voor de identificatie van per-

Art. 19

A l'article 34 alinéa 1 de la même loi, les mots « aux articles 20, 21, 22 ou 23 » sont remplacés par les mots « aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis ou 23ter ».

Art. 20

A l'article 41 alinéa 1er de la même loi, les mots « ou dans le périmètre » sont insérés après « Dans le cas d'une condamnation pour une infraction commise dans un stade ».

Art. 21

L'article 44 alinéa 1er de la même loi est remplacé par la disposition suivante :« En cas de constatation d'un fait sanctionnable administrativement au sens des articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis ou 23ter, commis dans un stade ou dans le périmètre, le fonctionnaire de police verbalisant, officier de police judiciaire ou de police administrative, peut après avoir entendu le contrevenant, sauf si cette audition ne peut être réalisée pour des raisons de sécurité, décider d'imposer immédiatement une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité. Cette décision devient caduque si elle n'est pas confirmée dans les 14 jours par le fonctionnaire visé à l'article 26, alinéa 1er. »

Art. 22

L'article 44 alinéa 2 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :« En cas de constatation d'une infraction commise dans un stade ou dans le périmètre, ce fonctionnaire de police, lorsqu'il estime qu'une interdiction de stade doit être imposée à titre de mesure de sécurité, en informe immédiatement le procureur du Roi, après avoir entendu l'intéressé, sauf si cette audition ne peut être réalisée pour des raisons de sécurité. Le procureur du Roi peut dans ce cas imposer une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité. ».

Art. 23

A l'article 45 alinéa 2 de la même loi, les mots « et du respect des conditions minimales que doivent remplir les candidats stewards et les stewards » sont insérés après « Aux fins de contrôle du respect de l'interdiction de stade imposée ».

Art. 24

Un article 45bis est inséré dans le titre VI de la même loi, rédigé comme suit :

«Art. 45bis. Le fonctionnaire visé à l'article 45 de la présente loi peut communiquer aux autorités de chaque pays avec lequel la Belgique a conclu à cette fin un accord officiel, les données nécessaires à l'identification des personnes aux

sonen aan wie in België een administratieve sanctie werd opgelegd, of een administratief of gerechtelijk stadionverbod of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel, of aan wie onmiddellijk een geldsom geheven werd. Ook de gegevens met betrekking tot de aard en de duur van de sanctie en met betrekking tot de feiten die aan de veroordeling ten grondslag hebben gelegen, kunnen worden medegedeeld. Wanneer het ambtelijk akkoord waarvan sprake in het eerste lid, wordt afgesloten met een land dat niet behoort tot de Europese Unie, moet dit akkoord onderworpen worden aan het voorafgaand advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levensfeer.»

quelles a été imposée en Belgique une sanction administrative, une interdiction de stade administrative ou judiciaire, une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité ou auprès desquels a été perçue immédiatement une somme d'argent. Les données relatives à la nature, à la durée de la sanction et aux faits qui ont donné lieu à celle-ci peuvent également être communiquées. Lorsque l'accord officiel visé à l'alinéa 1er est conclu avec un pays non membre de l'Union européenne, cet accord doit être soumis à l'avis préalable de la Commission de la Protection de la Vie Privée. »

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE**ADVIES 32.469/2**

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 31 oktober 2001 door de minister van Binnenlandse Zaken verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste een maand, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot wijziging van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden», heeft op 4 februari 2002 het volgende advies gegeven :

Algemene opmerking

De ontworpen artikelen 20bis en 23bis hebben betrekking op feiten begaan «in de perimeter», dat wil zeggen buiten het stadion, binnen een straal die kan reiken tot 1000 meter vanaf de buitenomheining.

In tegenstelling met de andere feiten die al worden genoemd in de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, kunnen de feiten genoemd in de ontworpen artikelen 20bis en 23bis evenwel ook worden begaan in een context die helemaal losstaat van de voetbalwedstrijd, bijvoorbeeld, naar aan-leiding van een echtelijke twist of een burenruzie.

In het licht van de artikelen 10 en 11 van de Grondwet kan niet worden gerechtvaardigd dat iemand die een feit begaat, een administratieve sanctie kan op-lopen, terwijl datzelfde feit, wanneer het wordt begaan buiten de perimeter of de periode genoemd in het ontworpen artikel 19, tweede lid, uitsluitend onder het gemene recht zou vallen.

De omstandigheid dat die bepalingen voorkomen in een wet betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden, maakt het niet mogelijk de moeilijkheid op te lossen, want in de tekst wordt niet gepreciseerd welke verhouding er tussen het strafbare feit en de voetbalwedstrijd moet bestaan.

De tekst moet zodanig worden aangevuld dat een verband wordt gelegd tussen de strafbare feiten en de voetbalwedstrijd : ofwel woont de dader de wedstrijd bij, ofwel handelt hij als supporter van één van de teams of maakt hij speciaal van het evenement dat zo'n wedstrijd is gebruik om de feiten genoemd in de ontworpen artikelen 20bis en 23bis te begaan.

Bijzondere opmerkingenOnderzoek van het ontwerpDispositiefArtikel 3 (ontworpen artikel 5)

In het ontworpen tweede lid schrijve men : «op zijn minst acht dagen voor de wedstrijd waarop ze van toepassing is of de eerste wedstrijd van de reeks van wedstrijden waarop ze toepassing vindt».

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT**Avis 32.469/2**

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le ministre de l'Intérieur, le 31 octobre 2001, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas un mois, sur un avant-projet de loi «modifiant la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football», a donné le 4 février 2002 l'avis suivant :

Observation générale

Les articles 20bis et 23bis en projet visent des faits commis «dans le périmètre», c'est-à-dire à l'extérieur du stade, dans un rayon pouvant aller jusqu'à 1000 mètres à partir de la clôture extérieure.

Or, contrairement aux autres faits déjà visés par la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football, les faits visés aux articles 20bis et 23bis en projet peuvent être commis dans un contexte totalement étranger à la rencontre de football, par exemple, à l'occasion d'une dispute conjugale ou entre voisins.

Il ne peut se justifier, au regard des articles 10 et 11 de la Constitution, qu'une personne qui commet un fait, peut se voir infliger une sanction administrative, alors que le même fait, commis en dehors du périmètre ou de la période visée à l'article 19, alinéa 2, en projet, relèverait uniquement du droit commun.

La circonstance que ces dispositions se trouvent dans une loi relative à la sécurité lors des matches de football ne permet pas de résoudre la difficulté car le texte ne précise pas quel rapport doit avoir le fait incriminé avec la rencontre de football.

Il y a lieu de compléter le texte de manière à établir un lien entre les faits incriminés et la rencontre de football, soit que l'auteur des faits assiste à la rencontre, qu'il agisse en tant que supporter de l'une des équipes ou qu'il profite spécialement de l'événement que constitue la rencontre pour commettre les faits visés aux articles 20bis et 23bis en projet.

Observations particulièresExamen du projetDispositifArticle 3 (article 5 en projet)

A l'alinéa 2 en projet, il y a lieu d'écrire «au moins huit jours avant le match auquel elle s'applique ou le premier match de la série de matches à laquelle elle s'applique».

Zoals in de memorie van toelichting wordt aangegeven, kan een overeenkomst immers voor één wedstrijd of voor een reeks van wedstrijden worden gesloten.

Artikel 8 (wijziging van artikel 22, eerste lid)

1. Men schrijve : «... eenieder die bepaalde zones van het stadion betreedt of poogt te betreden zonder in het bezit te zijn van een geldig toegangsbewijs voor die zone of plaatsen betreedt of poogt te betreden die voor het publiek niet toegankelijk zijn».

2. Het ontwerp heeft tot doel ook sancties op te leggen aan degene die bepaalde zones van het stadion poogt te betreden zonder in het bezit te zijn van een geldig toegangsbewijs, terwijl de huidige tekst alleen betrekking heeft op degene die deze zones daadwerkelijk betreedt.

De Raad van State vraagt zich af waarom zulk een precisering niet eveneens wordt aangebracht in artikel 21 van de genoemde wet van 21 december 1998, dat alleen betrekking heeft op degene die het stadion onrechtmatig betreedt en niet op degene die het stadion onrechtmatig poogt te betreden.

Het is raadzaam artikel 21 betrekking te laten hebben op degene die het stadion onrechtmatig betreedt of poogt te betreden voordat het stadion wordt geopend.

Artikel 10 (ontworpen artikel 23ter)

Sommige belangrijke voetbalwedstrijden worden voorafgaan door een openingsevenement of -plechtigheid tijdens welke de organisatoren pyrotechnisch materiaal gebruiken.

Bij artikel 23ter, dat volkomen algemeen is gesteld, wordt het gebruik van zulk materiaal voortaan verboden.

Artikel 12 (ontworpen artikel 24, tweede lid)

1. De federale overheid is bevoegd om een administratief stadionverbod op te leggen aan een minderjarige van zestien jaar, zonder voorafgaand overleg met de gemeenschappen, als geoordeeld wordt dat dit stadionverbod niet bedoeld is om de minderjarige te beschermen (in zijn belang voorkomen dat hij later bij incidenten tijdens voetbalwedstrijden betrokken raakt), maar een repressieve bedoeling heeft⁽¹⁾. Wordt echter ervan uitgegaan dat het stadionverbod een beschermend facet heeft, dan is de federale overheid niet bevoegd⁽²⁾. De federale bevoegdheid voor jeugdbescherming heeft immers alleen betrekking op maatregelen die moeten worden geno-

En effet, comme indiqué dans l'exposé des motifs, une convention peut être conclue pour une seule rencontre ou pour une série de rencontres.

Article 8 (modification de l'article 22, alinéa 1er)

1. Il y a lieu d'écrire : «...quiconque pénètre ou tente de pénétrer soit dans certaines zones du stade sans être en possession d'un titre d'accès valable pour cette zone soit dans un lieu inaccessible au public».

2. Le projet a pour but de sanctionner également celui qui tente de pénétrer dans certaines zones du stade sans être en possession d'un titre d'accès valable, alors que le texte actuel ne vise que celui qui pénètre dans ces zones.

Le Conseil d'État se demande pour quelle raison une telle précision n'est pas apportée également à l'article 21 de la loi du 21 décembre 1998, précitée, qui vise uniquement celui qui pénètre irrégulièrement dans le stade et non celui qui tente de pénétrer irrégulièrement dans le stade.

Au même article 21, il est opportun de viser celui qui pénètre ou tente de pénétrer dans le stade avant l'ouverture de celui-ci.

Article 10 (article 23ter en projet)

Certaines rencontres importantes de football sont précédées de spectacles ou de cérémonies d'ouverture au cours desquels du matériel pyrotechnique est utilisé par les organisateurs.

L'article 23ter, qui est rédigé de manière tout à fait générale, interdira désormais une telle utilisation.

Article 12 (article 24, alinéa 2, en projet)

1. L'autorité fédérale est compétente pour infliger une interdiction de stade administrative à un mineur de seize ans, sans concertation préalable avec les Communautés, si l'on considère que cette interdiction de stade ne poursuit pas un but de protection du mineur (éviter, dans son intérêt, qu'il ne soit, à l'avenir, mêlé à des incidents lors de rencontres de football) mais un but répressif⁽¹⁾. Si, par contre, l'on considère que l'interdiction de stade a un aspect protectionnel, alors l'autorité fédérale est incomptente⁽²⁾. En effet, la compétence fédérale en matière de protection de la jeunesse ne concerne que les mesures à prendre lorsque des faits qualifiés d'infrac-

⁽¹⁾ Zie advies 32.467/VR van 9 november 2001 over een wetsvoorstel tot wijziging van de wet van 8 april 1965 betreffende de jeugdbescherming (ingedien door de HH. Stefaan De Clerk, Tony Van Parijs, Servais Verherstraeten en Jo Vandeurzen) en de amendementen van de heer Hugo Coveliers c.s.

⁽²⁾ Artikel 5, § 1, II, 6°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

⁽¹⁾ Voir avis 32.467/VR, donné le 9 novembre 2001 sur une proposition de loi modifiant la loi du 8 avril 1965 relative à la protection de la jeunesse (déposée par MM. Stefaan De Clerk, Tony Van Parijs, Servais Verherstraeten et Jo Vandeurzen) et amendements de M. Hugo Coveliers et consorts.

⁽²⁾ Article 5, § 1er, II, 6°, de la loi spéciale de réformes institutionnelles du 8 août 1980.

men wanneer feiten zijn gepleegd die als strafbaar feit worden gekwalificeerd. In het onderhavige geval zijn de feiten die aanleiding geven tot een stadionverbod echter niet noodzakelijk strafbare feiten. Voor feiten die als strafbaar feit worden gekwalificeerd, zou bovendien overleg met de gemeenschappen noodzakelijk geweest zijn.

In de memorie van toelichting staat duidelijk dat de steller van het ontwerp een sanctie heeft willen instellen voor het geval dat «de toepassing van het beschermings-luik niet gerechtvaardigd is». De aangelegenheid valt bijgevolg onder de bevoegdheid van de federale overheid, zonder dat overleg met de gemeenschappen noodzakelijk is.

2. Aan het einde van het ontworpen artikel 24, tweede lid, schrijve men : «... aan de minderjarige boven de zestien jaar». Het is namelijk vanzelfsprekend dat een minderjarige benden de achttien jaar is.

Artikel 21 (ontworpen artikel 44)

1. Nog het voorontwerp van wet, noch de memorie van toelichting bevatten preciseringen over het eventuele bestaan van een beroep tegen enig stadionverbod als veiligheidsmaatregel.

Het verbod opgelegd door de officier van politie en bevestigd door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, eerste lid, naar aanleiding van een feit waarop een administratieve sanctie staat, is een administratieve beslissing die lijkt te kunnen worden aangevochten bij de rechter in kort geding of zelfs bij de afdeling administratie van de Raad van State.

Tegen het verbod opgelegd door de procureur des Konings lijkt geen beroep te bestaan, wat leidt tot een verschil in behandeling naargelang de beslissing wordt genomen door een officier van politie en bevestigd door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, eerste lid, dan wel door de procureur des Konings.

De steller van het ontwerp behoort dat verschil in behandeling te wettigen.

Slotopmerkingen van wetgevingstechnische aard

Artikelen 14, 15 en 16

In een wijzigingstekst is het gebruikelijk slechts één artikel te wijden aan elk te wijzigen artikel.

De artikelen 14, 15 en 16 van het ontwerp moeten bijgevolg worden vervangen door één enkel artikel, waarvan de inleidende zin als volgt moet worden gesteld :

«Art. 14. In artikel 29 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1° in het derde lid ...;

2° het volgende lid wordt ingevoegd tussen het derde en het vierde lid;

3° in het vierde lid, dat het vijfde lid wordt, worden de woorden «bepaalt de genomen beslissing de termijn binnen de-

tion ont été commis. Or, en l'espèce, les faits donnant lieu à l'interdiction de stade ne sont pas nécessairement des infractions. En outre, pour des faits qualifiés d'infraction, une concertation avec les Communautés aurait alors été nécessaire.

L'exposé des motifs indique clairement que l'intention de l'auteur du projet a été de prévoir une sanction «lorsque l'application du volet protectionnel ne se justifie pas». Dès lors, la matière relève de la compétence de l'autorité fédérale, sans nécessité de concertation avec les Communautés.

2. A l'article 24, alinéa 2, en projet, il y a lieu d'écrire, in fine: «...au mineur de plus de seize ans». Il va, en effet, de soi qu'un mineur a moins de dix-huit ans.

Article 21 (article 44 en projet).

1. Ni l'avant-projet de loi, ni l'exposé des motifs ne contiennent de précisions sur l'existence éventuelle d'un recours contre les interdictions de stade à titre de mesure de sécurité.

En ce qui concerne l'interdiction prononcée par l'officier de police et confirmée par le fonctionnaire visé à l'article 26, alinéa 1er, à la suite d'un fait sanctionnable administrativement, il s'agit d'une décision administrative qui pourrait, semble-t-il, être contestée devant le juge des référés, voire même devant la section d'administration du Conseil d'Etat.

En ce qui concerne l'interdiction imposée par le procureur du Roi, il ne semble pas qu'un recours existe, ce qui crée une différence de traitement selon que la décision est prise par un officier de police et confirmée par le fonctionnaire visé à l'article 26, alinéa 1er, ou qu'elle est prise par le procureur du Roi.

Il appartient à l'auteur du projet de justifier cette différence de traitement.

Observations finales de légistique

Articles 14, 15 et 16

Dans un texte modificatif, il est d'usage de ne consacrer qu'un article par article à modifier.

Les articles 14, 15 et 16 du projet doivent, en conséquence, être remplacés par un seul article, dont la phrase liminaire doit être rédigée comme suit :

«Art. 14. A l'article 29 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° à l'alinéa 3, ...;

2° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4;

3° à l'alinéa 4, devenant l'alinéa 5, le mot «fixe» est remplacé par les mots «peut fixer».

welke aan de vastgestelde inbreuken moet verholpen worden» worden vervangen door de woorden «kan in de genomen beslissing worden bepaald binnen welke termijn de vastgestelde inbreuken moeten worden verholpen».

Deze opmerking geldt ook voor de artikelen 11 en 12 en voor de artikelen 21 en 22 van het ontwerp.

Slotopmerkingen van wetgevingstechnische en taalkundige aard

Het ontwerp is over het geheel genomen slordig gesteld uit een oogpunt van wetgevingstechniek en correct taalgebruik. Deze opmerking geldt nagenoeg uitsluitend voor de Nederlandse versie. Zo bijvoorbeeld is het in de wetgevingstechniek ongebruikelijk om, zoals in de inleidende zin van artikel 2, te schrijven : «Aan artikel 2 ... wordt volgend punt toegevoegd :» of nog, gelijk in de inleidende zin van artikel 5 : «Aan artikel 19 ... wordt een tweede alinea toegevoegd ...».

Overeenkomstig de voorschriften van de handleiding «Wetgevingstechniek, Aanbevelingen en Formules», zou het indieningsbesluit als volgt gesteld moeten worden :

«Onze minister van Binnenlandse Zaken en Onze minister van Justitie zijn ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kammers voor te leggen en bij de Kamer van volkvertegenwoordigers in te dienen :»

Sommige bepalingen van het ontwerp zijn uit een oogpunt van correct taalgebruik van geringe kwaliteit. Onder voorbehoud van de vorenstaande inhoudelijke opmerkingen en bij wijze van voorbeeld worden de volgende tekstvoorstellingen gedaan.

Artikel 3

In het ontworpen artikel 5, derde lid, schrijve men «overgezonden» in plaats van «overgemaakt» en «termijnen gesteld in het eerste en het tweede lid» in plaats van «termijnen voorzien in lid 1 en lid 2».

Artikel 4

In het ontworpen artikel 7 is er een discrepancie tussen de Franse tekst «de l'un et de l'autre sexe» en de Nederlandse lezing «van het ene of het andere geslacht».

Artikel 5

In het ontworpen artikel 19, tweede lid, schrijve men «uur» in plaats van «uren».

La même observation vaut pour les articles 11 et 12 et pour les articles 21 et 22 du projet.

Observations finales d'ordre légistique et linguistique

De façon générale, la rédaction du projet manque de soin du point de vue de la légistique et de la correction de la langue. Cette observation concerne presque exclusivement la version néerlandaise. A titre d'exemple, il n'est pas d'usage en légistique formelle d'écrire, comme à la phrase liminaire de l'article 2 : «A l'article ... est ajouté le point suivant» ou encore, comme à la phrase liminaire de l'article 5 : «Aan artikel 19 ... wordt een tweede alinea toegevoegd ...».

Conformément aux consignes de la «Légistique formelle, recommandations et formules», l'arrêté de présentation doit être rédigé comme suit:

«Notre ministre de l'Intérieur et Notre ministre de la Justice sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des représentants le projet de loi dont la teneur suit:»

Pour ce qui est de la correction de la langue, certaines dispositions du projet sont de piètre qualité. C'est sous réserve des observations de fond précédentes et à titre d'exemple que sont faites les propositions de texte qui suivent.

Article 3

A l'article 5, alinéa 3, en projet, il faut écrire «*overgezonden*» au lieu de «*overgemaakt*» et «*termijnen gesteld in het eerste en het tweede lid*» au lieu de «*termijnen voorzien in lid 1 en lid 2*».

Article 4

A l'article 7, en projet, il y a une discordance entre le texte français «de l'un et de l'autre sexe» et le texte néerlandais «van het ene of het andere geslacht».

Article 5

A l'article 19, alinéa 2, en projet, il faut écrire «uur» et non «uren».

Artikel 15 (dat artikel 14, 2°, wordt)

In het ontworpen artikel 29, vierde lid, schrijve men «verplichtingen opgelegd door of krachtens» in plaats van «voorgeschreven verplichtingen door of krachtens».

Artikel 21

In het ontworpen artikel 44, eerste lid, schrijve men «feit dat een administratieve sanctie oplevert» in plaats van «administratiefrechtelijk sanctioneerbaar feit», alsook «verbaliserende» in plaats van «vaststellende».

Artikel 24

In het ontworpen artikel 45bis, eerste lid, schrijve men : «... personen aan wie in België een administratieve sanctie is opgelegd, of een administratief of gerechtelijk stadionverbod dan wel een stadionverbod als beveiligingsmaatregel, of van wie onmiddellijk een geldsom is geïnd».

Voorts schrijve men in het tweede lid «Levenssfeer» in plaats van «Levensfeer».

De kamer was samengesteld uit

de Heren

Y. KREINS, kamervoorzitter,

P. QUERTAINMONT, staatsraden,

J. KIRKPATRICK, B. GLANSBORFF, assessoren van de afdeling wetgeving,

Mevrouw

B. VIGNERON, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. A. LEFEBVRE, auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door Mevr. G. MARTOU, adjunct-referendaris. De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

B. VIGNERON Y. KREINS

Article 15 (devenant l'article 14, 2°)

A l'article 29, alinéa 4, en projet, il convient d'écrire «verplichtingen opgelegd door ou de force majeure» au lieu de «voorgeschreven verplichtingen door ou de force majeure».

Article 21

A l'article 44, alinéa 1er, il y a lieu d'écrire «*feit dat een administratieve sanctie oplevert*» au lieu de «*administratiefrechtelijk sanctioneerbaar feit*», ainsi que «*verbaliserende*» au lieu de «*vaststellende*».

Article 24

A l'article 45bis, alinéa 1er, il faut écrire: «... personnes auxquelles une *sanction administrative est imposée*, ou un *interdiction administratif ou judiciaire d'accès à un stade* et non une *interdiction de stade comme mesure de sécurité*, ou *une somme d'argent immédiatement*».

En outre, à l'alinéa 2 il convient d'écrire «*Levenssfeer*» au lieu de «*Levensfeer*».

La chambre était composée de

Messieurs

Y. KREINS, président de chambre,

P. QUERTAINMONT, J. JAUMOTTE, conseillers d'État,

J. KIRKPATRICK, B. GLANSBORFF, assesseurs de la section de législation,

Madame

B. VIGNERON, greffier,

Le rapport a été présenté par M. A. LEFEBVRE, auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par Mme G. MARTOU, référendaire adjoint. La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J. JAUMOTTE.

LE GREFFIER LE PRÉSIDENT

B. VIGNERON Y. KREINS

WETONTWERP

ALBERT II, Koning der Belgen,

*Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,
ONZE GROET.*

Op de voordracht van Onze minister van Binnenlandse Zaken en Onze minister van Justitie en op het advies van Onze in Raad vergaderde ministers,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

In toepassing van artikel 78 van de Grondwet, zijn Onze minister van Binnenlandse Zaken en Onze minister van Justitie ermee belast het ontwerp van wet, waarvan de tekst hierna volgt, in onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen :

Artikel 1

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 2 van de wet van 21 december 1998 betreffende de veiligheid bij voetbalwedstrijden wordt aangevuld als volgt :

«9° perimeter: ruimte aansluitend bij de buitenomheining van het stadion waarvan de geografische grenzen vastgesteld worden door de Koning; deze ruimte mag een straal van 1000 meter vanaf de buitenomheining van het stadion niet overschrijden.».

Art. 3

Artikel 5 van dezelfde wet wordt vervangen door de volgende bepaling:

«Art. 5. — De organisatoren van nationale voetbalwedstrijden die behoren tot de nationale competitie zijn ertoe gehouden om met betrekking tot hun verplichtingen ten laatste op 1 augustus van elk jaar een overeenkomst af te sluiten met de hulpdiensten en de bestuurlijke en politiële overheden of diensten.

De organisatoren van nationale en internationale wedstrijden die niet gehouden zijn om een overeenkomst af te sluiten krachtens het eerste lid hebben de verplich-

PROJET DE LOI

ALBERT II, ROI DES BELGES,

*A tous, présents et à venir,
SALUT.*

Sur la proposition de Notre ministre de l'Intérieur et de Notre ministre de la Justice et de l'avis de Nos ministres qui en ont délibéré en Conseil,

Nous AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

En application de l'article 78 de la Constitution, Notre ministre de l'Intérieur et Notre ministre de la Justice sont chargés de présenter en Notre nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des Représentants le projet de loi dont la teneur suit :

Article 1er

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

Art. 2

L'article 2 de la loi du 21 décembre 1998 relative à la sécurité lors des matches de football est complété comme suit :

«9° périmètre : espace jouxtant la clôture extérieure du stade dont les limites géographiques sont fixées par le Roi; cet espace ne peut excéder un rayon de 1000 mètres à partir de la clôture extérieure du stade.».

Art. 3

L'article 5 de la même loi est remplacé par la disposition suivante :

« Art. 5. — Les organisateurs de matches nationaux de football relevant du championnat national sont tenus de conclure au plus tard le premier août de chaque année une convention relative à leurs obligations avec les services de secours et les autorités ou services administratifs et policiers.

Les organisateurs de matches nationaux et internationaux qui ne sont pas tenus de conclure de convention en vertu de l'alinéa 1er ont l'obligation de conclure la con-

ting om bedoelde overeenkomst af te sluiten binnen een termijn vastgelegd door de burgemeester, met dien verstande dat de overeenkomst afgesloten dient te zijn op zijn minst acht dagen voor de wedstrijd waarop ze van toepassing is of voor de eerste wedstrijd van de reeks van wedstrijden waarop ze toepassing vindt.

Een origineel exemplaar van de overeenkomst dient overgezonden te worden aan de voetbalcel, opgericht binnen de Algemene Directie van de Algemene Rijkspolitie, Ministerie van Binnenlandse Zaken, binnen de termijnen gesteld in het eerste en het tweede lid.».

Art. 4

In artikel 7 van dezelfde wet, worden de woorden «mannelijke en vrouwelijke stewards» vervangen door de woorden «stewards van het ene en het andere geslacht».

Art. 5

Artikel 19 van dezelfde wet wordt aangevuld met volgend lid :

«De artikelen 20bis en 23bis zijn evenwel ook van toepassing op feiten, begaan in de perimeter, tijdens de periode die aanvangt 5 uren voor het begin van de wedstrijd en die eindigt 5 uur na het einde van de wedstrijd».

Art. 6

Een artikel 20bis wordt ingevoegd in titel III, luidend als volgt:

«Art. 20bis. — Eenieder die zich bevindt in de perimeter omwille van een voetbalwedstrijd en die zonder gerechtvaardigde reden één of meer voorwerpen gooit of schiet naar een roerend goed, een onroerend goed of één of meerdere personen, zich bevindend in of buiten de perimeter , kan een of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24».

Art. 7

In artikel 21 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het eerste lid worden de woorden «of poogt te betreden» ingevoegd na de woorden «eenieder die het

vention susvisée dans le délai fixé par le bourgmestre, étant entendu que la convention doit être conclue au moins huit jours avant le match auquel elle s'applique ou avant le premier match de la série de matches à laquelle elle s'applique.

Un exemplaire original de la convention doit être envoyé à la cellule football instituée au sein de la Direction Générale de la Police Générale du Royaume, Ministère de l'Intérieur, dans les délais fixés à l'alinéa 1er et à l'alinéa 2.».

Art. 4

Dans l'article 7 de la même loi, les mots «des deux sexes» sont remplacés par les mots «de l'un et de l'autre sexe».

Art. 5

L'article 19 de la même loi est complété par l'alinéa suivant:

«Les articles 20bis et 23bis sont cependant également applicables à des faits commis dans le périmètre pendant la période qui commence cinq heures avant le début du match et qui se termine cinq heures après la fin du match.».

Art. 6

Un article 20bis, rédigé comme suit, est inséré dans le titre III :

«Art. 20bis.—Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque, se trouvant dans le périmètre en raison d'un match de football, jette ou projette sans motif légitime un ou plusieurs objets vers un bien meuble, un bien immeuble ou une ou plusieurs personnes se trouvant dans ou à l'extérieur du périmètre.»

Art. 7

A l'article 21 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° à l'alinéa 1er, les mots «ou tente de pénétrer» sont insérés après les mots «quiconque pénètre» ;

stadon onrechtmatig betreedt» ;

2° in het tweede lid, 1° worden de woorden «of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel» ingevoegd na de woorden «van een administratief of gerechtelijk stadionverbod.»

Art. 8

Artikel 22, eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaandelijke toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorkoofd karakter blijkt kan eenieder die bepaalde zones van het stadion betreedt of poogt te betreden zonder in het bezit te zijn van een geldig toegangsbewijs voor die zone of plaatsen betreedt of poogt te betreden die voor het publiek niet toegankelijk zijn, een of meerdere sancties oplopen als voorzien in artikel 24».

Art. 9

Een artikel 23bis wordt ingevoegd in titel III, luidend als volgt:

«Art. 23bis. — Eenieder die zich in de perimeter bevindt, alleen of in groep, omwille van een voetbalwedstrijd en aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerdere personen zich bevindend in of buiten de perimeter , kan een of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24».

Art. 10

Een artikel 23ter wordt ingevoegd in titel III, luidend als volgt:

«Art. 23 ter. — Eenieder die pyrotechnische voorwerpen bedoeld om licht, rook of lawaai te produceren binnen brengt, poogt binnen te brengen of die in het bezit gevonden wordt van zulke voorwerpen in het stadion kan een of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24».

Art. 11

In artikel 24 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° de woorden «van de artikelen 20, 21, 22, en 23» worden vervangen door de woorden «van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis en 23ter»;

2° à l'alinéa 2, 1°, les mots «ou à une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité» sont insérés après les mots «à une interdiction de stade administrative ou judiciaire».

Art. 8

L'article 22 alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

«Sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité, pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque pénètre ou tente de pénétrer soit dans certaines zones du stade sans être en possession d'un titre d'accès valable pour cette zone soit dans un lieu inaccessible au public.».

Art. 9

Un article 23 bis, rédigé comme suit, est inséré dans le titre III:

«Art. 23bis. — Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque se trouvant , seul ou en groupe, dans le périmètre en raison d'un match de football, incite à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes se trouvant dans ou à l'extérieur du périmètre.».

Art. 10

Un article 23ter, rédigé comme suit, est inséré dans le titre III :

« Art. 23ter. — Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque introduit, tente d'introduire ou est trouvé en possession dans le stade d'objets pyrotechniques destinés à produire des lueurs, de la fumée ou du bruit »..

Art. 11

A l'article 24 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° les mots « aux articles 20, 21, 22 et 23 » sont remplacés par les mots « aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis et 23ter »;

2° volgend lid wordt toegevoegd in fine :

«in geval van overtreding van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis en 23 ter kan een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd aan de minderjarige boven de zestien jaar.»

Art. 12

In artikel 25, derde lid van dezelfde wet worden de woorden «in de artikelen 20, 21, 22 en 23» vervangen door de woorden «in de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis en 23ter».

Art. 13

In artikel 29 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° in het derde lid worden de woorden «op de artikelen 20, 21, 22 of 23» vervangen door de woorden «op de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter»;

2° het volgende lid wordt ingevoegd tussen het derde en het vierde lid :

«De vaststelling van meerdere samenlopende inbreuken op de verplichtingen opgelegd door of krachtens Titel II zal het voorwerp uitmaken van een enkele administratieve geldboete in verhouding tot de ernst van het geheel van de feiten.»;

3° in het vierde lid, dat het vijfde lid wordt, worden de woorden «bepaalt de genomen beslissing de termijn binnen dewelke aan de vastgestelde inbreuken moet verholpen worden» vervangen door de woorden «kan in de genomen beslissing worden bepaald binnen welke termijn de vastgestelde inbreuken moeten verholpen worden».

Art. 14

In artikel 30 worden de woorden «van de artikelen 20, 21, 22 of 23» vervangen door de woorden «van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter».

Art. 15

In de Nederlandse versie van artikel 31, derde lid worden de woorden «buitengewoon hoger beroep» vervangen door de woorden «buitengewone rechtsmiddelen».

2° l'alinéa suivant est ajouté in fine :

« En cas de contravention aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis et 23ter, une interdiction de stade administrative d'une durée de trois mois à cinq ans peut être infligée au mineur de plus de seize ans ».

Art. 12

Dans l'article 25 alinéa 3 de la même loi, les mots « aux articles 20, 21, 22 et 23 » sont remplacés par les mots « aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis et 23ter ».

Art. 13

A l'article 29 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° à l'alinéa 3, les mots « aux articles 20, 21, 22 ou 23 » sont remplacés par les mots « aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis ou 23ter »;

2° l'alinéa suivant est inséré entre les alinéas 3 et 4 :

« La constatation de plusieurs contraventions concomitantes aux obligations prescrites par ou vertu du Titre II donnera lieu à une amende administrative unique proportionnelle à la gravité de l'ensemble des faits »;

3° à l'alinéa 4, devenant l'alinéa 5, le mot «fixe» est remplacé par les mots «peut fixer».

Art. 14

Dans l'article 30, les mots « des articles 20, 21, 22 ou 23 » sont remplacés par les mots « des articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis ou 23ter ».

Art. 15

Dans la version néerlandaise de l'article 31 alinéa 3, les mots « buitengewoon hoger beroep » sont remplacés par les mots « buitengewone rechtsmiddelen ».

Art. 16

In artikel 34, eerste lid, van dezelfde wet worden de woorden «van de artikelen 20, 21, 22 of 23» vervangen door de woorden «van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter».

Art. 17

In artikel 41, eerste lid, van dezelfde wet, worden de woorden «of in de perimeter» ingevoegd na «In geval van een veroordeling voor een misdrijf, begaan in een stadion».

Art. 18

In artikel 44 van dezelfde wet worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1° het eerste lid wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Bij vaststelling in een stadion of in de perimeter van een feit dat een administratieve sanctie oplevert in de zin van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter, kan de verbaliserende politieambtenaar, officier van gerechtelijke of van bestuurlijke politie, na de overtreden gehoord te hebben, tenzij dit verhoor om veiligheidsredenen niet mogelijk is, beslissen onmiddellijk een stadionverbod als beveiligingsmaatregel op te leggen. Deze beslissing vervalt indien zij niet binnen 14 dagen wordt bevestigd door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, eerste lid»;

2° het tweede lid wordt vervangen door de volgende bepaling :

«Bij vaststelling van een misdrijf in een stadion of in de perimeter stelt deze politieambtenaar, na de betrokkenen gehoord te hebben, tenzij dit verhoor om veiligheidsredenen niet mogelijk is, wanneer hij van oordeel is dat een stadionverbod als beveiligingsmaatregel dient te worden opgelegd, hiervan onmiddellijk de procureur des Konings in kennis. De procureur des Konings kan in dat geval een stadionverbod als beveiligingsmaatregel op-leggen.».

Art. 19

In artikel 45, tweede lid van dezelfde wet worden de woorden «en de naleving van de minimumvoorwaarden waaraan de kandidaat-stewards en de stewards dienen te voldoen» ingevoerd na «ter controle van de naleving van het opgelegde stadionverbod».

Art. 16

Dans l'article 34, alinéa 1er, de la même loi, les mots « aux articles 20, 21, 22 ou 23 » sont remplacés par les mots « aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis ou 23ter ».

Art. 17

Dans l'article 41, alinéa 1er, de la même loi, les mots « ou dans le périmètre » sont insérés après « Dans le cas d'une condamnation pour une infraction commise dans un stade ».

Art. 18

A l'article 44 de la même loi sont apportées les modifications suivantes :

1° l'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante :

« En cas de constatation d'un fait sanctionnable administrativement au sens des articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis ou 23ter, commis dans un stade ou dans le périmètre, le fonctionnaire de police verbalisant, officier de police judiciaire ou de police administrative, peut après avoir entendu le contrevenant, sauf si cette audition ne peut être réalisée pour des raisons de sécurité, décider d'imposer immédiatement une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité. Cette décision devient caduque si elle n'est pas confirmée dans les 14 jours par le fonctionnaire visé à l'article 26, alinéa 1er. »;

2° l'alinéa 2 est remplacé par la disposition suivante :

« En cas de constatation d'une infraction commise dans un stade ou dans le périmètre, ce fonctionnaire de police, lorsqu'il estime qu'une interdiction de stade doit être imposée à titre de mesure de sécurité, en informe immédiatement le procureur du Roi, après avoir entendu l'intéressé, sauf si cette audition ne peut être réalisée pour des raisons de sécurité. Le procureur du Roi peut dans ce cas imposer une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité. ».

Art. 19

Dans l'article 45, alinéa 2, de la même loi, les mots « et du respect des conditions minimales que doivent remplir les candidats stewards et les stewards » sont insérés après « Aux fins de contrôle du respect de l'interdiction de stade imposée ».

Art. 20

Een artikel 45bis wordt ingevoegd in titel VI van dezelfde wet, luidend als volgt:

«Art. 45bis.— De ambtenaar bedoeld in artikel 45 van deze wet kan aan de overheden van elk land waarmee België daartoe een ambtelijk akkoord heeft aangegaan, die gegevens mededelen die noodzakelijk zijn voor de identificatie van personen aan wie in België een administratieve sanctie is opgelegd, of een administratief of gerechtelijk stadionverbod dan wel een stadionverbod als beveiligingsmaatregel, of van wie onmiddellijk een geldsom is geïnd. Ook de gegevens met betrekking tot de aard en de duur van de sanctie en met betrekking tot de feiten die aan de veroordeling ten grondslag hebben gelegen, kunnen worden medegedeeld.

Wanneer het ambtelijk akkoord waarvan sprake in het eerste lid, wordt afgesloten met een land dat niet behoort tot de Europese Unie, moet dit akkoord onderworpen worden aan het voorafgaand advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.».

Gegeven te Brussel, 2 april 2002

ALBERT

VAN KONINGSWEGE:

De minister van Binnenlandse Zaken,

Antoine DUQUESNE

De minister van Justitie,

Marc VERWILGHEN

Art. 20

Un article 45bis est inséré dans le titre VI de la même loi, rédigé comme suit :

«Art. 45bis.— Le fonctionnaire visé à l'article 45 de la présente loi peut communiquer aux autorités de chaque pays avec lequel la Belgique a conclu à cette fin un accord officiel, les données nécessaires à l'identification des personnes auxquelles a été imposée en Belgique une sanction administrative, une interdiction de stade administrative ou judiciaire, une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité ou auprès desquels a été perçue immédiatement une somme d'argent. Les données relatives à la nature, à la durée de la sanction et aux faits qui ont donné lieu à celle-ci peuvent également être communiquées.

Lorsque l'accord officiel visé à l'alinéa 1er est conclu avec un pays non membre de l'Union européenne, cet accord doit être soumis à l'avis préalable de la Commission de la Protection de la Vie Privée. ».

Donné à Bruxelles, le 2 avril 2002

ALBERT

PAR LE ROI:

Le ministre de l'Intérieur,

Antoine DUQUESNE

Le ministre de la Justice,

Marc VERWILGHEN

BIJLAGE

ANNEXE

OUDE VERSIE**NIEUWE VERSIE****Art. 2.**

1° voetbalwedstrijd:

2° nationale wedstrijd:

3° internationale voetbalwedstrijd:

4° organisator:

5° steward:

6° speelveld:

7° stadion:

8° tribune:

Art. 5. De organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd en de organisatoren van een internationale voetbalwedstrijd zijn gehouden om met betrekking tot hun verplichtingen in de loop van de maand juni van elk jaar een overeenkomst te sluiten met de hulpdiensten en de bestuurlijke en politieke overheden of diensten.

Art. 2.

1° voetbalwedstrijd:

2° nationale wedstrijd:

3° internationale voetbalwedstrijd:

4° organisator:

5° steward:

6° speelveld:

7° stadion:

8° tribune:

9° perimeter : ruimte aansluitend bij de buitenomheining van het stadion waarvan de geografische grenzen vastgesteld worden door de Koning; deze ruimte mag een straal van 1000 meter vanaf de buitenomheining van het stadion niet overschrijden.

Art. 5. *De organisatoren van nationale voetbalwedstrijden die behoren tot de nationale competitie zijn ertoe gehouden om met betrekking tot hun verplichtingen ten laatste op 1 augustus van elk jaar een overeenkomst af te sluiten met de hulpdiensten en de bestuurlijke en politieke overheden of diensten.*

De organisatoren van nationale en internationale wedstrijden die niet gehouden zijn om een overeenkomst af te sluiten krachtens het eerste lid hebben de verplichting om bedoelde overeenkomst af te sluiten binnen een termijn vastgelegd door de burgemeester, met dien verstande dat de overeenkomst afgesloten dient te zijn op zijn minst acht dagen voor de wedstrijd waarop ze van toepassing is of voor de eerste wedstrijd van de reeks van wedstrijden waarop ze toepassing vindt.

Een origineel exemplaar van de overeenkomst dient overgezonden te worden aan de voetbalcel, opgericht binnen de Algemene Directie van de Algemene Rijkspolitie, Ministerie van Binnenlandse Zaken, binnen de termijnen gesteld in het eerste en tweede lid.

Art. 7. De organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd of van een internationale voetbalwedstrijd werken mannelijke en vrouwelijke stewards aan.

Art. 7. De organisatoren van een nationale voetbalwedstrijd of van een internationale voetbalwedstrijd werken stewards van het ene en het andere geslacht aan.

ANCIENNE VERSION**Art. 2.**

1° match de football :

2° match national de football :

3° match international de football :

4° organisateur :

5° steward :

6° terrain de jeu :

7° stade :

8° tribune :

Art. 5. Les organisateurs d'un match national de football et les organisateurs d'un match international de football sont tenus de conclure une convention relative à leurs obligations dans le courant du mois de juin de chaque année avec les services de secours et les autorités ou services administratifs et policiers.

Art. 7. Les organisateurs d'un match national de football ou d'un match international de football engagent des stewards des deux sexes.

NOUVELLE VERSION**Art. 2.**

1° match de football :

2° match national de football :

3° match international de football :

4° organisateur :

5° steward :

6° terrain de jeu :

7° stade :

8° tribune :

9° périmètre : espace jouxtant la clôture extérieure du stade dont les limites géographiques sont fixée par le Roi; cet espace ne peut excéder un rayon de 1000 mètres à partir de la clôture extérieure du stade.

Art. 5. *Les organisateurs de matches nationaux de football relevant du championnat national sont tenus de conclure au plus tard le premier août de chaque année une convention relative à leurs obligations avec les services de secours et les autorités ou services administratifs et policiers.*

Les organisateurs de matches nationaux et internationaux qui ne sont pas tenus de conclure de convention en vertu de l'alinéa 1er ont l'obligation de conclure la convention susvisée dans le délai fixé par le bourgmestre, étant entendu que la convention doit être conclue au moins huit jours avant le match auquel elle s'applique ou avant le premier match de la série de matches à laquelle elle s'applique.

Un exemplaire original de la convention doit être envoyé à la cellule football instituée au sein de la Direction Générale de la Police Générale du Royaume, Ministère de l'Intérieur, dans les délais fixés à l'alinéa 1er et à l'alinéa 2.

Art. 7. Les organisateurs d'un match national de football ou d'un match international de football engagent des stewards de l'un et de l'autre sexe.

Art. 19. Deze titel is van toepassing op feiten gepleegd gedurende de ganse periode tijdens welke het stadion, waarin een nationale voetbalwedstrijd of een internationale voetbalwedstrijd plaatsvindt, toegankelijk is voor de toeschouwers.

Art. 19. Deze titel is van toepassing op feiten gepleegd gedurende de ganse periode tijdens welke het stadion, waarin een nationale voetbalwedstrijd of een internationale voetbalwedstrijd plaatsvindt, toegankelijk is voor de toeschouwers.

De artikelen 20bis en 23bis zijn evenwel ook van toepassing op feiten, begaan in de perimeter, tijdens de periode die aanvangt 5 uren voor het begin van de wedstrijd en die eindigt 5 uur na het einde van de wedstrijd.

Art. 21. Eenieder die het stadion onrechtmatig betreedt, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24.

Als onrechtmatig betreden worden beschouwd:

- 1° het betreden van het stadion in overtreding van een administratief of gerechtelijk stadionverbod;
- 2° het betreden van het stadion wanneer de toegang hem daartoe werd ontzegd met toepassing van artikel 13, derde lid

Art. 22. Behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, kan eenieder die bepaalde zones van het stadion betreedt zonder in het bezit te zijn van een geldig toegangsbewijs voor deze zone of die zich bevindt in plaatsen die voor het publiek niet toegankelijk zijn, een of meerdere sancties oplopen als voorzien in artikel 24.

Als plaatsen die voor het publiek niet toegankelijk zijn worden beschouwd:

- 1° het speelveld en de aansluitende zones die zijn afgescheiden van het publiek;
- 2° de muren, omheiningen of andere middelen bestemd tot het scheiden van de toeschouwers;
- 3° de door de Koning als niet toegankelijk voor het publiek omschreven zones.

Art. 20bis. Eenieder die zich bevindt in de perimeter omwille van een voetbalwedstrijd en die zonder gerechtvaardigde reden één of meer voorwerpen gooit of schiet naar een roerend goed, onroerend goed of één of meerdere personen, zich bevindend in of buiten de perimeter, kan een of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24.

Art. 21. Eenieder die het stadion onrechtmatig betreedt of *poogt te betreden*, kan één of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24.

Als onrechtmatig betreden worden beschouwd:

- 1° het betreden van het stadion in overtreding van een administratief of gerechtelijk stadionverbod *of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel*;

2° het betreden van het stadion wanneer de toegang hem daartoe werd ontzegd met toepassing van artikel 13, derde lid

Art. 22. Behoudens wettelijk voorschrift, overheidsbevel of een andere uitdrukkelijke en voorafgaande toelating of gerechtvaardigde reden waaruit het geoorloofd karakter blijkt, kan eenieder die bepaalde zones van het stadion betreedt *of poogt te betreden* zonder in het bezit te zijn van een geldig toegangsbewijs voor die zone of *plaatsen betreedt of poogt te betreden* die voor het publiek niet toegankelijk zijn, een of meerdere sancties oplopen als voorzien in artikel 24.

Als plaatsen die voor het publiek niet toegankelijk zijn worden beschouwd:

- 1° het speelveld en de aansluitende zones die zijn afgescheiden van het publiek;
- 2° de muren, omheiningen of andere middelen bestemd tot het scheiden van de toeschouwers;
- 3° de door de Koning als niet toegankelijk voor het publiek omschreven zones.

Art. 19. Le présent titre est applicable à des faits commis pendant toute la période durant laquelle le stade où se déroule un match national de football ou un match international de football est accessible aux spectateurs.

Art. 19. Le présent titre est applicable à des faits commis pendant toute la période durant laquelle le stade où se déroule un match national de football ou un match international de football est accessible aux spectateurs.

Les articles 20 bis et 23 bis sont cependant également applicables à des faits commis dans le périmètre pendant la période qui commence cinq heures avant le début du match et qui se termine cinq heures après la fin du match.

Art. 20bis. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque, se trouvant dans le périmètre en raison d'un match de football, jette ou projette sans motif légitime un ou plusieurs objets vers un bien meuble, un bien immeuble ou une ou plusieurs personnes se trouvant dans ou à l'extérieur du périmètre.

Art. 21. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque pénètre ou tente de pénétrer irrégulièrement dans le stade.

Sont considérés comme pénétration irrégulière :

1° pénétrer dans le stade en contravention à une interdiction de stade administrative ou judiciaire;

2° pénétrer dans le stade bien que l'accès en a été refusé en application de l'article 13, alinéa 3.

Art. 22. Sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité, pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque pénètre dans certaines zones du stade sans être en possession d'un titre d'accès valable pour cette zone ou se trouve dans un lieu inaccessible au public.

Sont considérés comme lieux inaccessibles au public :

1° le terrain de jeu et les zones adjacentes qui sont séparées du public;

2° les murs, clôtures ou autres moyens destinés à séparer les spectateurs;

3° les zones définies par le Roi comme étant inaccessibles au public.

Art. 22. Sauf disposition légale, ordre de l'autorité ou autre permission expresse et préalable ou motif légitime faisant apparaître la licéité, pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque pénètre ou tente de pénétrer soit dans certaines zones du stade sans être en possession d'un titre d'accès valable pour cette zone soit dans un lieu inaccessible au public.

Sont considérés comme lieux inaccessibles au public :

1° le terrain de jeu et les zones adjacentes qui sont séparées du public;

2° les murs, clôtures ou autres moyens destinés à séparer les spectateurs;

3° les zones définies par le Roi comme étant inaccessibles au public.

Art. 24. Overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV kan in geval van overtreding van de artikelen 20, 21, 22 of 23 een administratieve geldboete van tienduizend tot tweehonderdduizend frank en een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd, of één van deze sancties alleen.

Art. 25. De feiten zoals gesancioneerd in de artikelen 18 en 24 worden bij de processen-verbaal vastgesteld door een politieambtenaar. De feiten zoals gesancioneerd in artikel 18 kunnen ook bij het proces-verbaal worden vastgesteld door een daartoe door de Koning aangewezen ambtenaar.

Het origineel van dit proces-verbaal wordt gestuurd aan de ambtenaar bedoeld in artikel 26, eerste lid.

Voor de feiten bedoeld in de artikelen 20, 21, 22 en 23 wordt een afschrift van het proces-verbaal terzelfder tijd gestuurd aan de procureur des Konings.

Art. 29. De beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie wordt gemotiveerd. Zij vermeldt eveneens het bedrag van de administratieve geldboete en de duur van het administratief stadionverbod, of een van die sancties alleen, en de bepalingen van artikel 31.

De administratieve sanctie staat in verhouding tot de ernst van de feiten die haar verantwoorden, en in verhouding tot de eventuele herhaling.

De vaststelling van meerdere samenlopende inbreuken op de artikelen 20, 21, 22 of 23 zal het voorwerp

Art. 23 bis. Eenieder die zich in de perimeter bevindt, alleen of in groep, omwille van een voetbalwedstrijd en aanzet tot slagen en verwondingen, haat of woede ten opzichte van een of meerderen personen, zich bevindend in of buiten de perimeter, kan een of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24.

Art. 23 ter. Eenieder die pyrotechnische voorwerpen bedoeld om licht, rook of lawaai te produceren binnen brengt, poogt binnen te brengen of die in het bezit gevonden wordt van zulke voorwerpen in het stadion kan een of meer sancties oplopen als bepaald in artikel 24.

Art. 24. Overeenkomstig de procedure bepaald in Titel IV kan in geval van overtreding van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis en 23ter een administratieve geldboete van tienduizend tot tweehonderdduizend frank en een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd, of één van deze sancties alleen.

In geval van overtreding van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis en 23ter kan een administratief stadionverbod voor een duur van drie maanden tot vijf jaar worden opgelegd aan de minderjarige boven de zestien jaar.

Art. 25. De feiten zoals gesancioneerd in de artikelen 18 en 24 worden bij de processen-verbaal vastgesteld door een politieambtenaar. De feiten zoals gesancioneerd in artikel 18 kunnen ook bij het proces-verbaal worden vastgesteld door een daartoe door de Koning aangewezen ambtenaar.

Het origineel van dit proces-verbaal wordt gestuurd aan de ambtenaar bedoeld in artikel 26, eerste lid.

Voor de feiten bedoeld in de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis en 23ter wordt een afschrift van het proces-verbaal terzelfdertijd gestuurd aan de procureur des Konings.

Art. 29. De beslissing tot het opleggen van een administratieve sanctie wordt gemotiveerd. Zij vermeldt eveneens het bedrag van de administratieve geldboete en de duur van het administratief stadionverbod, of een van die sancties alleen, en de bepalingen van artikel 31.

De administratieve sanctie staat in verhouding tot de ernst van de feiten die haar verantwoorden, en in verhouding tot de eventuele herhaling.

De vaststelling van meerdere samenlopende inbreuken op de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter

Art. 23 bis. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque se trouvant, seul ou en groupe, dans le périmètre en raison d'un match de footbal, incite à porter des coups et blessures, à la haine ou à l'emportement à l'égard d'une ou plusieurs personnes se trouvant dans ou à l'extérieur du périmètre.

Art. 23 ter. Pourra encourir une ou plusieurs sanctions prévues à l'article 24 quiconque introduit, tente d'introduire ou est trouvé en possession dans le stade d'objets pyrotechniques destinés à produire des lueurs, de la fumée ou du bruit.

Art. 24. Conformément à la procédure prévue au Titre IV, une amende administrative de dix mille francs à deux cent mille francs et une interdiction de stade administrative d'une durée de trois mois à cinq ans ou une de ces deux sanctions peuvent être infligées en cas de contravention aux articles 20, 21, 22 et 23.

Art. 24. Conformément à la procédure prévue au Titre IV, une amende administrative de dix mille francs à deux cent mille francs et une interdiction de stade administrative d'une durée de trois mois à cinq ans ou une de ces deux sanctions peuvent être infligées en cas de contravention aux articles 20, 20 bis, 21, 22, 23, 23 bis et 23 ter.

En cas de contravention aux articles 20, 20 bis, 21 22, 23, 23 bis et 23 ter, une interdiction de stade administrative d'une durée de trois mois à cinq ans peut être infligée au mineur de plus de seize ans.

Art. 25. Les faits sanctionnés par les articles 18 et 24 sont constatés dans un procès-verbal par un fonctionnaire de police. Les faits sanctionnés par l'article 18 peuvent également être constatés dans un procès-verbal par un fonctionnaire désigné par le Roi.

L'original du procès-verbal est envoyé au fonctionnaire visé à l'article 26, alinéa 1er.

Pour les faits visés aux articles 20, 21, 22 et 23, une copie du procès-verbal est envoyée en même temps au procureur du Roi.

Art. 29. La décision d'imposer une sanction administrative est motivée. Elle mentionne également le montant de l'amende administrative et la durée de l'interdiction administrative de stade ou l'une de ces sanctions seulement, et les dispositions de l'article 31.

La sanction administrative est proportionnelle à la gravité des faits qui la motivent, et en fonction de l'éventuelle récidive.

La constatation de plusieurs contraventions concomitantes aux articles 20, 21, 22 ou 23 donnera lieu à

Art. 25. Les faits sanctionnés par les articles 18 et 24 sont constatés dans un procès-verbal par un fonctionnaire de police. Les faits sanctionnés par l'article 18 peuvent également être constatés dans un procès-verbal par un fonctionnaire désigné par le Roi.

L'original du procès-verbal est envoyé au fonctionnaire visé à l'article 26, alinéa 1er.

Pour les faits visés aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23 bis et 23 ter une copie du procès-verbal est envoyée en même temps au procureur du Roi.

Art. 29. La décision d'imposer une sanction administrative est motivée. Elle mentionne également le montant de l'amende administrative et la durée de l'interdiction administrative de stade ou l'une de ces sanctions seulement, et les dispositions de l'article 31.

La sanction administrative est proportionnelle à la gravité des faits qui la motivent, et en fonction de l'éventuelle récidive.

La constatation de plusieurs contraventions concomitantes aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23 bis et 23

uitmaken van een enkele administratieve geldboete en een enkel administratief stadionverbod, of van een van deze sancties, in verhouding tot de ernst van het geheel van de feiten.

Wanneer de administratieve sanctie wordt opgelegd aan een organisator, bepaalt de genomen beslissing de termijn binnen dewelke aan de vastgestelde inbreuken moet verholpen worden.

Art. 30. Van de beslissing wordt bij een ter post aangeteekende brief kennis gegeven aan de overtreder en, bij schending van de artikelen 20, 21, 22 of 23, aan de procureur des Konings.

Art. 31. De overtreder die de beslissing van de in artikel 26, eerste lid, bedoelde ambtenaar betwist, tekent of straffe van verval binnen een termijn van een maand vanaf de kennisgeving van de beslissing, bij wege van verzoekschrift, beroep aan bij de politierechtbank.

Tegen de beslissing van de politierechtbank staat geen hoger beroep open;

Onverminderd de bepalingen in het eerste en tweede lid zijn de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing op het beroep bij de politierechtbank en het buitengewoon hoger beroep.

Art. 34. In geval van vaststelling van overtreding van de artikelen 20, 21, 22 of 23 kan, met instemming van de overtreder, onmiddellijk een som van tienduizend frank geheven worden door de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, eerste lid.

Art. 41. In geval van een veroordeling voor een misdrijf, begaan in een stadion, kan door de rechter een gerechtelijk stadionverbod voor een duur van drie maanden tot tien jaar worden uitgesproken.

Het gerechtelijk stadionverbod kan een aanmeldingsplicht impliceren op de wijze die door de rechter worden bepaald.

Art. 44. Bij vaststelling in een stadion van een administratiefrechtelijk sanctioneerbaar feit in die zin van de artikelen 20, 21, 22 of 23, kan de vaststellende politieambtenaar, officier van gerechtelijke of van bestuurlijke

zal het voorwerp uitmaken van een enkele administratieve geldboete en een enkel administratief stadionverbod, of van een van deze sancties, in verhouding tot de ernst van het geheel van de feiten.

De vaststelling van meerdere samenlopende inbreuken op de verplichtingen opgelegd door of krachtens Titel II zal het voorwerp uitmaken van een enkele administratieve geldboete in verhouding tot de ernst van het geheel van de feiten.

Wanneer de administratieve sanctie wordt opgelegd aan een organisator, *kan in de genomen beslissing worden bepaald binnen welke termijn de vastgestelde inbreuken moeten verholpen worden.*

Art. 30. Van de beslissing wordt bij een ter post aangeteekende brief kennis gegeven aan de overtreder en, bij schending van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter aan de procureur des Konings.

Art. 31. De overtreder die de beslissing van de in artikel 26, eerste lid, bedoelde ambtenaar betwist, tekent of straffe van verval binnen een termijn van een maand vanaf de kennisgeving van de beslissing, bij wege van verzoekschrift, beroep aan bij de politierechtbank.

Tegen de beslissing van de politierechtbank staat geen hoger beroep open;

Onverminderd de bepalingen in het eerste en tweede lid zijn de bepalingen van het Gerechtelijk Wetboek van toepassing op het beroep bij de politierechtbank en de *buitengewone rechtsmiddelen*.

Art. 34. In geval van vaststelling van overtreding van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter kan, met instemming van de overtreder, onmiddellijk een som van tienduizend frank geheven worden door de ambtenaar, bedoeld in artikel 26, eerste lid.

Art. 41. In geval van een veroordeling voor een misdrijf, begaan in een stadion *of in de perimeter* kan door de rechter een gerechtelijk stadionverbod voor een duur van drie maanden tot tien jaar worden uitgesproken.

Het gerechtelijk stadionverbod kan een aanmeldingsplicht impliceren op de wijze die door de rechter worden bepaald.

Art. 44. *Bij vaststelling in een stadion of in de perimeter van een feit dat een administratieve sanctie oplevert in de zin van de artikelen 20, 20bis, 21, 22, 23, 23bis of 23ter, kan de verbaliserende politieambtenaar, officier*

une amende administrative unique et à une interdiction administrative unique de stade, ou à l'une de ces sanctions, proportionnelle à la gravité de l'ensemble des faits.

Lorsque la sanction administrative est imposée à un organisateur, la décision fixe le délai dans lequel il doit être remédié aux infractions constatées.

Art. 30 La décision est notifiée par lettre recommandée à la poste au contrevenant et, en cas de violation des articles 20, 21, 22 ou 23, au Procureur du Roi.

Art. 34 Lorsqu'une contravention aux articles 20, 21, 22 ou 23 est constatée, une somme de dix mille francs peut être immédiatement perçue, avec l'accord du contrevenant, par le fonctionnaire visé à l'article 26, alinéa 1er.

Art. 41. Dans le cas d'une condamnation pour une infraction commise dans un stade, le juge peut prononcer une interdiction de stade judiciaire d'une durée de trois mois à dix ans.

L'interdiction de stade judiciaire peut entraîner une obligation de se présenter selon les modalités précisées par le juge.

Art. 44. En cas de constatation d'un fait sanctionnable administrativement au sens des articles 20, 21, 22 ou 23, commis dans un stade, le fonctionnaire de police verbalisant, officier de police judiciaire ou de police ad-

terdonnera lieu à une amende administrative unique et à une interdiction administrative unique de stade, ou à l'une de ces sanctions, proportionnelle à la gravité de l'ensemble des faits.

La constatation de plusieurs contraventions concourantes aux obligations prescrites par ou en vertu du Titre II donnera lieu à une amende administrative unique proportionnelle à la gravité de l'ensemble des faits.

Lorsque la sanction administrative est imposée à un organisateur, la décision *peut fixer* le délai dans lequel il doit être remédié aux infractions constatées.

Art. 30 La décision est notifiée par lettre recommandée à la poste au contrevenant et, en cas de violation des articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23 bis et 23 ter, au Procureur du Roi.

Art. 34 Lorsqu'une contravention aux articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23 bis et 23 ter est constatée, une somme de dix mille francs peut être immédiatement perçue, avec l'accord du contrevenant, par le fonctionnaire visé à l'article 26, alinéa 1er.

Art. 41. Dans le cas d'une condamnation pour une infraction commise dans un stade *ou dans le périmètre*, le juge peut prononcer une interdiction de stade judiciaire d'une durée de trois mois à dix ans.

L'interdiction de stade judiciaire peut entraîner une obligation de se présenter selon les modalités précisées par le juge.

Art. 44. *En cas de constatation d'un fait sanctionnable administrativement au sens des articles 20, 20bis, 21, 22, 23, 23 bis ou 23ter, commis dans un stade ou dans le périmètre, le fonctionnaire de police verbalisant, offi-*

politie, na de overtreder gehoord te hebben, beslissen onmiddelijk een stadionverbod als beveiligingsmaatregel op te leggen. Deze beslissing vervalt indien zij niet binnen 14 dagen wordt bevestigd door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, eerste lid.

Bij vaststelling van een misdrijf in een stadion stelt deze politieambtenaar, na de betrokkene gehoord te hebben, wanneer hij van oordeel is dat een stadionverbod als beveiligingsmaatregel dient te worden opgelegd, hiervan onmiddelijk de procureur des Konings in kennis. Deze laatste kan in dit geval een stadionverbod als beveiligingsmaatregel opleggen.

De politieambtenaar stelt van dit alles proces-verbaal op en, hij vaststelling van een administratiefrechterlijk sanctioneerbaar feit, wordt vervolgens gehandeld overeenkomstig Titel IV.

Het stadionverbod als beveiligingsmaatregel is slechts geldig voor een termijn van ten hoogste drie maanden te rekenen van de datum van de feiten, en houdt in elk geval op te bestaan indien een administratief of gerechtelijk stadionverbod wordt uitgesproken.

De politieambtenaar vermeldt bovendien in zijn proces-verbaal tot vaststelling van de feiten:

1° het feit dat de betrokkene gehoord werd, of niet gehoord kon worden, met opgave van de redenen waarom;

2°het feit dat aan de betrokkene werd medegedeeld dat hem een stadionverbod als beveiligingsmaatregel is opgelegd;

3°in voorkomend geval, de in het tweede lid bedoelde beslissing van de procureur des Konings.

Art. 45. Elke beslissing waarbij een administratief of gerechtelijk stadionverbod of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel wordt opgelegd, wordt medegedeeld aan een door de Koning aangewezen ambtenaar, volgens de modaliteiten bepaald door de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken.

van gerechtelijke of van bestuurlijke politie, na de overtreder gehoord te hebben, tenzij dit verhoor om veiligheidsredenen niet mogelijk is, beslissen onmiddelijk een stadionverbod als beveiligingsmaatregel op te leggen. Deze beslissing vervalt indien zij niet binnen 14 dagen wordt bevestigd door de ambtenaar bedoeld in artikel 26, eerste lid.

Bij vaststelling van een misdrijf in een stadion of in de perimeter stelt deze politieambtenaar, na de betrokkene gehoord te hebben, tenzij dit verhoor om veiligheidsredenen niet mogelijk is, wanneer hij van oordeel is dat een stadionverbod als beveiligingsmaatregel dient te worden opgelegd, hiervan onmiddellijk de procureur des Konings in kennis. De procureur des Konings kan in dat geval een stadionverbod als beveiligingsmaatregel opleggen.

De politieambtenaar stelt van dit alles proces-verbaal op en, hij vaststelling van een administratiefrechterlijk sanctioneerbaar feit, wordt vervolgens gehandeld overeenkomstig Titel IV.

Het stadionverbod als beveiligingsmaatregel is slechts geldig voor een termijn van ten hoogste drie maanden te rekenen van de datum van de feiten, en houdt in elk geval op te bestaan indien een administratief of gerechtelijk stadionverbod wordt uitgesproken.

De politieambtenaar vermeldt bovendien in zijn proces-verbaal tot vaststelling van de feiten:

1° het feit dat de betrokkene gehoord werd, of niet gehoord kon worden, met opgave van de redenen waarom;

2°het feit dat aan de betrokkene werd medegedeeld dat hem een stadionverbod als beveiligingsmaatregel is opgelegd;

3°in voorkomend geval, de in het tweede lid bedoelde beslissing van de procureur des Konings.

Art. 45. Elke beslissing waarbij een administratief of gerechtelijk stadionverbod of een stadionverbod als beveiligingsmaatregel wordt opgelegd, wordt medegedeeld aan een door de Koning aangewezen ambtenaar, volgens de modaliteiten bepaald door de minister van Justitie en de minister van Binnenlandse Zaken.

ministrative, peut après avoir entendu le contrevenant décider d'imposer immédiatement une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité. Cette décision devient caduque si elle n'est pas confirmée dans les 14 jours par le fonctionnaire visé à l'article 26, alinéa 1er.

En cas de constatation d'une infraction commise dans un stade, ce fonctionnaire de police, lorsqu'il estime qu'une interdiction de stade doit être imposée à titre de mesure de sécurité, en informe immédiatement le Procureur du Roi, après avoir entendu l'intéressé. Ce dernier peut dans ce cas imposer une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité.

Le fonctionnaire de police en dresse procès-verbal et, en cas de constatation d'un fait sanctionnable administrativement, il est procédé conformément au Titre IV.

L'interdiction de stade à titre de mesure de sécurité n'est valable que pour un délai de maximum trois mois à compter de la date des faits, et cesse en tous cas d'exister si une interdiction administrative ou judiciaire de stade est prononcée.

Le fonctionnaire de police communique à l'intéressé qu'il fait l'objet d'une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité.

Le fonctionnaire de police mentionne en outre dans son procès-verbal de constatation des faits :

1° le fait que l'intéressé a été entendu, ou n'a pu l'être, en en mentionnant les raisons;

2° le fait qu'il a été communiqué à l'intéressé qu'il faisait l'objet d'une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité;

3° le cas échéant, la décision du Procureur du Roi mentionnée à l'alinéa 2.

Art. 45. Chaque décision imposant une interdiction administrative ou judiciaire de stade ou une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité est communiquée à un fonctionnaire désigné par le Roi, selon les modalités déterminées par le ministre de la Justice et le ministre de l'Intérieur.

cier de police judiciaire ou de police administrative, peut après avoir entendu le contrevenant, sauf si cette audition ne peut être réalisée pour des raisons de sécurité, décider d'imposer immédiatement une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité. Cette décision devient caduque si elle n'est pas confirmée dans les 14 jours par le fonctionnaire visé à l'article 26, alinéa 1er

En cas de constatation d'une infraction commise dans un stade ou dans le périmètre, ce fonctionnaire de police, lorsqu'il estime qu'une interdiction de stade doit être imposée à titre de mesure de sécurité, en informe immédiatement le procureur du Roi, après avoir entendu l'intéressé, sauf si cette audition ne peut être réalisée pour des raisons de sécurité. Le procureur du Roi peut dans ce cas imposer une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité.

Le fonctionnaire de police en dresse procès-verbal et, en cas de constatation d'un fait sanctionnable administrativement, il est procédé conformément au Titre IV.

L'interdiction de stade à titre de mesure de sécurité n'est valable que pour un délai de maximum trois mois à compter de la date des faits, et cesse en tous cas d'exister si une interdiction administrative ou judiciaire de stade est prononcée.

Le fonctionnaire de police communique à l'intéressé qu'il fait l'objet d'une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité.

Le fonctionnaire de police mentionne en outre dans son procès-verbal de constatation des faits :

1° le fait que l'intéressé a été entendu, ou n'a pu l'être, en en mentionnant les raisons;

2° le fait qu'il a été communiqué à l'intéressé qu'il faisait l'objet d'une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité;

3° le cas échéant, la décision du Procureur du Roi mentionnée à l'alinéa 2.

Art. 45. Chaque décision imposant une interdiction administrative ou judiciaire de stade ou une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité est communiquée à un fonctionnaire désigné par le Roi, selon les modalités déterminées par le ministre de la Justice et le ministre de l'Intérieur.

De ambtenaar kan, ter controle van de naleving van het opgelegde stadionverbod, uitsluitend die gegevens mededelen aan de overkoepelende sportbond of aan de organisator, die noodzakelijk zijn voor en beperkt zijn tot de identificatie van de persoon die het voorwerp uitmaakt van een dergerijk stadionverbod. De Koning bepaalt, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de nadere regels daarvoor.

De ambtenaar kan, ter controle van de naleving van het opgelegde stadionverbod *en de naleving van de minimumvoorwaarden waaraan de kandidaat-stewards en de stewards dienen te voldoen* uitsluitend die gegevens mededelen aan de overkoepelende sportbond of aan de organisator, die noodzakelijk zijn voor en beperkt zijn tot de identificatie van de persoon die het voorwerp uitmaakt van een dergerijk stadionverbod. De Koning bepaalt, na advies van de commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, de nadere regels daarvoor.

Art. 45bis. *De ambtenaar bedoeld in artikel 45 van deze wet kan aan de overheden van elk land waarmee België daartoe een ambtelijk akkoord heeft aangegaan, die gegevens mededelen die noodzakelijk zijn voor de identificatie van personen aan wie in België een administratieve sanctie is opgelegd, of een administratief of een gerechtelijk stadionverbod dan wel een stadionverbod als beveiligingsmaatregel, of van wie onmiddellijk een geldsom is geïnd. Ook de gegevens met betrekking tot de aard en de duur van de sanctie en met betrekking tot de feiten die aan de veroordeling ten grondslag hebben gelegen, kunnen worden medegedeeld.*

Wanneer het ambtelijk akkoord waarvan sprake in het eerste lid, wordt afgesloten met een land dat niet behoort tot de Europese Unie, moet dit akkoord onderworpen worden aan het voorafgaand advies van de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer.

Aux fins de contrôle du respect de l'interdiction de stade imposée, le fonctionnaire ne peut communiquer à la fédération sportive coordinatrice ou à l'organisateur que les données strictement nécessaires à l'identification de la personne qui fait l'objet d'une telle interdiction de stade. Le Roi en précise les modalités, après avis de la Commission pour la protection de la vie privée.

Aux fins de contrôle du respect de l'interdiction de stade imposée *et du respect des conditions minimales que doivent remplir les candidats stewards et les stewards*, le fonctionnaire ne peut communiquer à la fédération sportive coordinatrice ou à l'organisateur que les données strictement nécessaires à l'identification de la personne qui fait l'objet d'une telle interdiction de stade. Le Roi en précise les modalités, après avis de la Commission pour la protection de la vie privée.

Art. 45bis. *Le fonctionnaire visé à l'article 45 de la présente loi peut communiquer aux autorités de chaque pays avec lequel la Belgique a conclu à cette fin un accord officiel, les données nécessaires à l'identification des personnes auxquelles a été imposée en Belgique une sanction administrative, une interdiction de stade administrative ou judiciaire, une interdiction de stade à titre de mesure de sécurité ou auprès desquels a été perçue immédiatement une somme d'argent. Les données relatives à la nature, à la durée de la sanction et aux faits qui ont donné lieu à celle-ci peuvent également être communiquées.*

Lorsque l'accord officiel visé à l'alinéa 1er est conclu avec un pays non membre de l'Union européenne, cet accord doit être soumis à l'avis préalable de la Commission de la Protection de la Vie Privée